

Broj: 01-07-3-622-1/17
Datum: 25.09.2017. godine

BOSNA I HERCEGOVINA
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE
Komisija za izbor i praćenje rada Agencije za prevenciju
korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije
Trg BiH 1
SARAJEVO

BOSNA I HERCEGOVINA
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE
SARAJEVO

PRIMLJENO 29-09-2017			
Organizaciona jedinica	Klasifikaciona oznaka	Redni broj	Broj priloga
05/8-	04-	2342	17

PREDMET: Izvještaj o radu Agencije za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije za period 01.01.-30.06.2017. godine, dostavlja se-

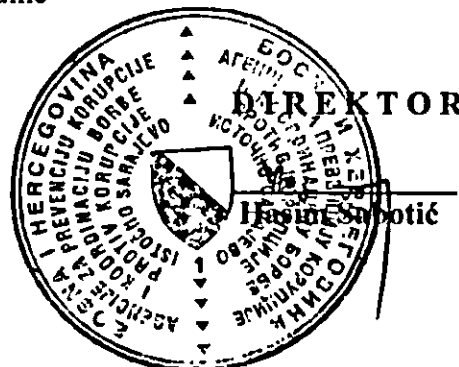
Poštovani,

U skladu sa članom 18. stav (1) tačka d) Zakona o Agenciji za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije ("Službeni glasnik BiH", broj 103/09 i 58/13) dostavljamo vam Izvještaj o radu Agencije za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije za period 01.01.-30.06.2017. godine, na vaše nadležno postupanje.

S poštovanjem,

Prilog:
-Izvještaj o radu za period 01.01.-30.06.2017. godine

Dostavljeno:
-naslovu
-a/a

IZVJEŠTAJ O RADU

AGENCIJE ZA PREVENCIJU KORUPCIJE I KOORDINACIJU BORBE PROTIV KORUPCIJE

za period 01.01. - 30.06. 2017. godine

Istočno Sarajevo, septembar 2017. godine

SADRŽAJ

UVOD	3
1. UPRAVLJANJE LJUDSKIM RESURSIMA.....	3
2. SMJEŠTAJ, MATERIJALNO-TEHNIČKO OPREMANJE I JAVNE NABAVKE.....	5
3. STRATEGIJA ZA BORBU PROTIV KORUPCIJE 2015-2019. I AKCIONI PLAN ZA NJENO PROVOĐENJE.....	5
4. PREVENCIJA KORUPCIJE.....	8
5. KOORDINACIJA BORBE PROTIV KORUPCIJE.....	14
6. PODNESCI SA INDICIJAMA KORUPTIVNIH PONAŠANJA.....	20
7. PROVOĐENJE ZAKONA O ZAŠTITI LICA KOJA PRIJAVLJUJU KORUPCIJU U INSTITUCIJAMA BIH.....	23
8. AKTIVNOSTI ODJELJENJA ZA SUKOB INTERESA /URED KOMISIJE ZA ODLUČIVANJE O SUKOBU INTERESA.....	24
9. MEĐUNARODNA I REGIONALNA SARADNJA	25
10. SARADNJA SA ORGANIZACIJAMA CIVILNOG DRUŠTVA	32
11. SARADNJA SA MEDIJIMA I PRIMJENA ZAKONA O SLOBODI PRISTUPA INFORMACIJAMA	33
ZAKLJUČNA RAZMATRANJA.....	34

UVOD

Agencija za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije (u daljem tekstu: Agencija) u skladu sa odredbama Zakona o Agenciji za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije (u daljem tekstu: Zakon o Agenciji) ¹ dva puta godišnje dostavlja Komisiji za izbor i praćenje rada Agencije (u daljem tekstu: Komisija) izvještaje o radu. Ovaj izvještaj obuhvata aktivnosti Agencije od 1. januara do 30. juna 2017. godine i odnosi se na ispunjavanje osnovnih nadležnosti Agencije u skladu sa Zakonom o Agenciji.

Izvještaj obuhvata pregled aktivnosti u vezi sa obavezama Agencije koje proizlaze iz Strategije za borbu protiv korupcije 2015-2019. (u daljem tekstu: Strategija) i Akcionog plana (u daljem tekstu: Akcioni plan), kao i obaveza iz oblasti prevencije korupcije, prepoznatih u Reformskoj agendi za Bosnu i Hercegovinu za period 2015-2018. godinu. Izvještaj daje sveobuhvatnu informaciju u pogledu provođenja Zakona o zaštiti lica koja prijavljuju korupciju u institucijama Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Zakon o zaštiti prijavitelja korupcije), problematiku sukoba interesa i obaveza koje proizlaze iz Zakona o sukobu interesa u institucijama vlasti BiH (u daljem tekstu: Zakon o sukobu interesa) kao i pregled saradnje sa organizacijama civilnog društva, akademskom zajednicom i medijima.

Izvještaj, također, obuhvata analizu ostvarenog napretka u Bosni i Hercegovini u pogledu razvoja efikasne prevencije korupcije, uspostave sistema planova integriteta u institucijama BiH i nadzor nad implementacijom predviđenih mjera. Također, u ovom dokumentu sadržan je pregled uspostave mehanizama koordinacije borbe protiv korupcije, uspostave tijela za sprečavanje korupcije na svim nivoima vlasti u BiH, kao i jačanja javne svijesti o značaju prevencije korupcije, održanih edukacija, te ostvarene međunarodne i regionalne saradnje u domenu borbe protiv korupcije.

1. UPRAVLJANJE LJUDSKIM RESURSIMA

Agencija se u oblasti upravljanja ljudskim resursima fokusirala na dva značajna aspekta:

- podizanje kvaliteta rada na viši nivo i ispravljanje uočenih nedostataka na koje je ukazala revizija, te bolju organizaciju radnih procesa kao načina povećanja efikasnosti u radu i postizanja boljih rezultata;
- usavršavanje i unapređenje vještina zaposlenih putem stalnih obuka, seminara i ostalih vrsta edukacija.

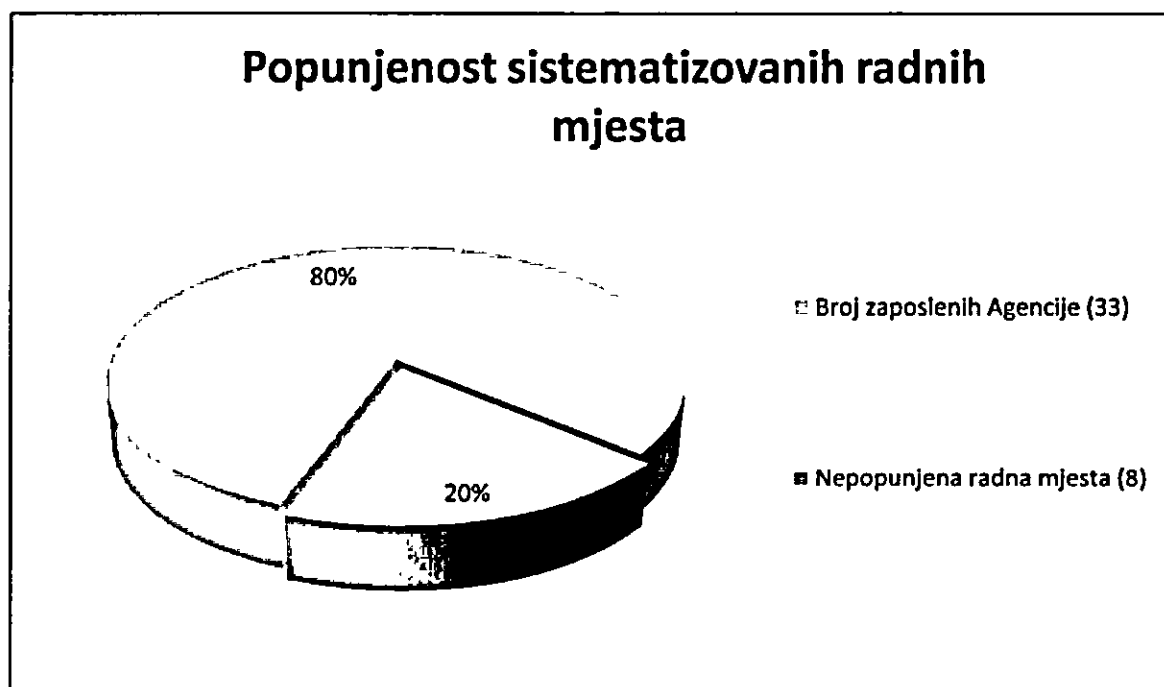
¹Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine na 69. sjednici Predstavničkog doma, održanoj 30. decembra 2009. godine i na 40. sjednici Doma naroda, održanoj 30. decembra 2009. godine, usvojila je Zakon o Agenciji za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije -Zakon objavljen u "Službenom glasniku BiH" broj 103/09, Izmjene i dopune Zakona o Agenciji za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije objavljene u „Službenom glasniku BiH“, broj 58/13

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji, usvojenim 20.08.2015. godine, u Agenciji je predviđeno ukupno 41 radno mjesto. Trenutno su popunjene 33 pozicije.

Od ukupno 33 popunjene pozicije tri su imenovana lica - direktor i dva zamjenika direktora, 24 državna službenika (tri pomoćnika direktora, dva šefa odjeljenja, 15 stručnih savjetnika, tri viša stručna saradnika i jedan stručni saradnik) te šest zaposlenika.

U prvom polugodištu 2017. godine nije bilo prijema novih zaposlenih, niti je došlo do promjene broja zaposlenih u Agenciji. Započeta je procedura za dodatno zapošljavanje četiri izvršioca iz sredstava tekuće budžetske rezerve (viši stručni saradnik – analitičar, viši stručni saradnik za postupanje po prijavama o koruptivnom ponašanju, stručni savjetnik za pravne, kadrovske i opće poslove, referent za poslove pisarnice i arhiv) iz sredstava tekuće budžetske rezerve.

Grafički prikaz popunjenosti sistematizovanih radnih mjesta

Iz grafikona je vidljivo da je još uvijek nepopunjeno 20% sistematiziranih radnih mjesta u Agenciji među kojima se nalazi nekoliko ključnih pozicija neophodnih za efikasno obavljanje poslova Agencije. To su, prije svega, pozicije stručnog savjetnika za pravne, kadrovske i opće poslove, višeg stručnog saradnika za postupanje po prijavama o koruptivnom ponašanju, višeg stručnog saradnika-analitičara, te referenta za poslove pisarnice i arhive.

Iz prethodno pomenutog vidljivo je da je neophodno nastaviti sa daljnjim trendom jačanja ljudskih resursa u Agenciji, a s ciljem jasnijeg ispunjavanja osnovnih nadležnosti.

2. SMJEŠTAJ, MATERIJALNO-TEHNIČKO OPREMANJE I JAVNE NABAVKE

U cilju obezbjeđenja neophodnih materijalno-tehničkih preduslova za efikasno i kvalitetno funkcioniranje Agencije, u izvještajnom periodu realizirano je sljedeće:

- Pravovremeno i kvalitetno su izvršavani svi finansijsko-računovodstveni poslovi i nije bilo slučajeva prekoračenja planiranih sredstava ni po kojem osnovu. Od 01.06.2016. godine Agencija je kao zasebna jedinica uvezana u Informacioni sistem finansijskog upravljanja (ISFU sistem), što je ubrzalo i olakšalo posao unosa i odobravanja plaćanja obaveza (faktura). Obračun plata i blagajničko poslovanje urađeni su uredno i kvalitetno.
- U skladu sa definiranim rokovima pripremljeni su: Izvještaj o izvršenju budžeta Agencije za I kvartal 2017. godine, Operativni plan budžeta za 2017. godinu, Dokument okvirnog budžeta (DOB) 2018-2020 i Srednjoročni plan rada Agencije za period 2018-2020.
- Od 01.03.2016. godine Agencija se nalazi na novoj adresi: Dabrobosanska 26-28 u Istočnom Sarajevu, gdje je smještena u novom prostoru nabavljenom za potrebe smještaja institucija BiH. Evidentno je da novi prostor ne zadovoljava svojim kapacitetima mogućnost kadrovske jačanja ove institucije, što je u direktnoj vezi sa složenom problematikom na koju se nadležnosti ove Agencije odnose.
- Imajući u vidu nadležnosti Službe za zajedničke poslove institucija BiH (SZZPI) vezano za pružanje adekvatne logističke podrške oko uređenje i održavanja prostora u koji je smještena Agencija, evidentno je da sa današnjim danom nisu realizirane aktivnosti u vezi sa:
 - uspostavljanjem elementarne funkcionalnosti svih segmenata dodijeljenog prostora,
 - osiguranjem ljudskih resursa u smislu nesmetanog funkcioniranja Agencije (spremačica, kafe-kuharica i radnik obezbjeđenja).
- I dalje je evidentan nedostatak službenih vozila u Agenciji u smislu ispunjavanja osnovnih nadležnosti ove institucije.
- U skladu sa Planom javnih nabavki za 2017. godinu i Zakonom o javnim nabavkama, zaključno sa 30.06.2017. godine, realizirane su planirane javne nabavke. Završna finansijska revizija Agencije za 2016. godinu urađena je u martu 2017. godine i Agencija je dobila pozitivno mišljenje Ureda za reviziju institucija BiH. Agencija je uspješno realizirala sve preporuke revizije u cilju uklanjanja uočenih grešaka i unapređivanja poslovanja Agencije.

3. STRATEGIJA ZA BORBU PROTIV KORUPCIJE 2015-2019 i AKCIONI PLAN ZA NJENO PROVOĐENJE

Usvajanjem Strategije stvorio se opći okvir za sistemsku i sveobuhvatnu borbu protiv korupcije, što podrazumijeva utvrđivanje prioriternih oblasti za borbu protiv korupcije, s konkretnim aktivnostima i mogućnošću zajedničkog i koordiniranog djelovanja u BiH.

Agencija je, na osnovu Programa rada Agencije za 2017. godinu, pravovremeno inicirala provođenje aktivnosti iz Akcionog plana u skladu sa vremenskim okvirom, te je uspostavljen pravovremeni proces izvještavanja Agencije o realizaciji aktivnosti iz Akcionog plana.

Na temelju neposredno provedenih aktivnosti Agencije, kontinuiranog praćenja aktuelnosti i aktivnosti svih aktera na polju borbe protiv korupcije u BiH, informacija dostavljenih od strane institucija i drugih aktera u borbi protiv korupcije, sačinjen je Prvi izvještaj o monitoringu provođenja Strategije i Akcionog plana (u daljem tekstu: Prvi izvještaj o monitoringu). Prvi izvještaj o monitoringu javno je predstavljen 17.01.2017. godine u zgradi Parlamentarne skupštine BiH. Tom prilikom su predstavnicima institucija u BiH, tijelima za sprečavanje korupcije, predstavnicima međunarodnih i regionalnih organizacija, organizacija civilnog društva i medija prezentirani rezultati provođenja.

Tokom izvještajnog perioda, Agencija je poduzela aktivnosti i na izradi Drugog izvještaja o monitoringu provođenja Strategije i Akcionog plana i s tim u vezi inicirala dostavljanje informacija prema provodiocima aktivnosti.

Predmet Drugog izvještaja o monitoringu provođenja Strategije je ukupno 186 aktivnosti, razvrstanih u sedam različitih vremenskih rokova. U odnosu na predmet Prvog izvještaja o monitoringu provođenja Strategije, koji je brojao 98 aktivnosti, razvrstanih u pet različitih vremenskih rokova, evidentno je da se udvostručio broj predmetnih aktivnosti monitoringa. I pored prethodno navedenih činjenica, prema preliminarnim podacima sa kojima raspolaže Agencija, uočen je trend porasta provođenja aktivnosti iz Akcionog plana, što je vidljivo iz sljedećeg tabelarnog prikaza.

Vremenski rokovi	Broj aktivnosti unutar vremenskog roka
<i>Kontinuirano</i>	37
<i>Šest mjeseci po usvajanju Strategije</i>	4
<i>Devet mjeseci po usvajanju Strategije</i>	1
<i>Godina dana po usvajanju Strategije</i>	56
<i>Kontinuirano poslije prve godine od usvajanja Strategije</i>	16
<i>Druga godina po usvajanju Strategije</i>	71
<i>Kontinuirano u skladu sa smjericama</i>	1
Ukupno	186

Pregled vremenskih rokova i aktivnosti koje su predmet Drugog izvještaja o monitoringu

U izvještajnom periodu započete su aktivnosti Agencije usmjerene na uspostavu formalnih institucionalnih mehanizama saradnje sa tijelima za sprečavanje korupcije kroz potpisivanje memoranduma o razumijevanju i saradnji. Analizirano je i predloženo unapređenje postojećeg pravnog okvira kojim se osigurava efikasno provođenje nadležnosti Agencije te je sačinjen i prijedlog izmjena i dopuna Zakona o zaštiti lica koja prijavljuju korupciju u institucijama BiH s ciljem daljnjeg razvoja efikasnije zaštite priavitelja. Agencija je izradila program obuke za privredne subjekte iz oblasti borbe protiv korupcije i u saradnji sa nadležnim institucijama kontinuirano se provode edukacije privrednih komora i društava na temu borbe protiv korupcije. Kreiran je i nacrt standardiziranih smjernica za prikupljanje i obradu podataka u vezi sa provođenjem strateških antikorupcijskih programa s ciljem osiguranja adekvatnog nadzora nad provedbom koordiniranih politika borbe protiv korupcije.

U narednoj tabeli dat je komparativni prikaz ostvarenog napretka u provedbi Akcionog plana a u kontekstu sačinjavanja Drugog izvještaja o monitoringu provođenja Strategije.

Evaluacija	Predmet evaluacije	Realizovano		Nije realizovano		U toku	
	Broj aktivnosti	Broj aktivnosti	% ²	Broj aktivnosti	%	Broj aktivnosti	%
Prva evaluacija	98	26	27%	3	3%	69	70%
Druga evaluacija (preliminarni podaci!)	186	56	30%	8	4,3%	122	65%

Osam aktivnosti koje u izvještajnom periodu nisu realizirane odnose se na oblasti saradnje u borbi protiv korupcije između tužilaštava, revizorskih i inspeksijskih organa. Jedan broj aktivnosti odnosi se na aktivnu ulogu zakonodavnih tijela u BiH u ukupnom sistemu prevencije korupcije, kao i na transparentnije trošenje sredstava kroz projekte finansirane od strane međunarodnih institucija/organizacija odnosno projekata implementiranih od strane organizacija civilnog društva.

Aktivnosti koje su izvještajnom periodu potpuno realizirane od strane nadležnih institucija odnose se na unapređenje zakonodavstva u oblasti slobode pristupa informacijama, u oblasti finansiranja političkih partija a posebno definiranje „in-kind“ donacija i unapređenje kontrole i trošenja finansijskih sredstava političkih partija (GRECO preporuke), te uspostavu elektronskog registra imovinskih izjava. Također, izvršen je niz analiza u oblastima koje su podložne rizicima od korupcije sa setom preporuka za njihovo unapređenje a posebno u oblastima: javnih nabavki, edukacije sudija, tužilaca i ovlaštenih službenih osoba u osmišljavanju primjene naprednijih mjera za otkrivanje i dokazivanje korupcije. U saradnji javnih institucija i organizacija civilnog društva urađena je analiza stanja o dostupnosti

² Procenat je iskazan u odnosu na ukupan broj aktivnosti koje su predmet I i II kruga evaluacije

informacija u javnim organima i institucijama u BiH u skladu sa standardima Partnerstvo za otvorenu vlast (OGP).

Na temelju obaveza koje proizlaze za Agenciju iz Akcionog plana tj. aktivnosti 5.3.1. koja glasi: „Izraditi standardizirane smjernice za prikupljanje i obradu podataka u vezi s provođenjem strateških antikorupcijskih programa“, Agencija je kreirala Nacrt pomenutih smjernica u cilju harmoniziranja modaliteta postupanja u procesu prikupljanja i obrade podataka, kako tijela nadležnih za praćenje provođenja strateških antikorupcijskih dokumenta u BiH, tako i institucija, a što bi se u konačnici trebalo reflektirati na efikasnost u implementaciji Strategije i Akcionog plana. Na ovaj način se prvi put sistemski uređuje i unapređuje način prikupljanja i obrade podataka, te mehanizmi i modaliteti izvještavanja u vezi sa ispunjavanjem obaveza iz strateških antikorupcijskih dokumenta u BiH.

U cilju unapređenja nadzora nad provođenjem strateških antikorupcijskih dokumenata i efikasnog i harmoniziranog sistema izvještavanja, Agencija je tokom 2016. godine razvila softversko rješenje (*smart aplikaciju*) putem kojeg će biti unaprijeđeni procesi nadzora, izvještavanja i monitoringa nad provođenjem strateških antikorupcijskih dokumenata u BiH. Tokom prvih šest mjeseci 2017. godine u Agenciji je nastavljena testna faza korištenja aplikacije, a nakon ispunjavanja tehničkih i drugih preduslova aplikacija će biti ustupljena nadležnim tijelima za sprečavanje korupcije na svim nivoima vlasti u BiH.

Agencija će, u skladu sa zakonskim nadležnostima, kontinuirano inicirati i koordinirati provođenje aktivnosti koje su započete, koje su u toku provođenja, kao i aktivnosti čija realizacija nije započeta.

4. PREVENCIJA KORUPCIJE

Agencija je tokom izvještajnog perioda radila na prikupljanju i analiziranju statističkih i drugih podataka u vezi sa prevencijom korupcije u BiH, davala preporuke i pružala podršku procesu izrade i implementacije planova integriteta u svim institucijama u BiH i na svim nivoima. Također, Agencija je pratila i efekte primjene zakona i podzakonskih akata čiji je cilj prevencija korupcije. Pored pomenutog, Agencija je doprinijela provođenju aktivnosti u vezi sa izmjenama i dopunama određenih zakonskih rješenja i njihovom usklađivanju, kao i razvoju edukativnih programa u vezi sa prevencijom korupcije, te ostvarila saradnju sa domaćim naučnim i stručnim organizacijama, medijima i organizacijama civilnog društva.

Na osnovu nadležnosti utvrđenih Zakonom o Agenciji, Agencija je analizirala osposobljenost i informiranost državnih službenika zaposlenih u javnim institucijama u vezi sa prevencijom korupcije i koordinacijom borbe protiv korupcije. Na osnovu zaprimljenih

podataka, Agencija je u saradnji s agencijama za državnu službu BiH, FBiH i RS, izradila harmonizirane programe obuke za sve javne institucije u BiH. Pomenuti harmonizirani programi bit će po potrebi usklađivani s potrebama državnih službenika.

U skladu sa osnovnim nadležnostima Agencije u oblasti prevencije korupcije, u izvještajnom periodu realizirane su sljedeće aktivnosti.

4.1. Uspostavljanje sistema planova integriteta u institucijama BiH i nadzor nad implementacijom mjera predviđenih planovima integriteta

Izrada i usvajanje planova integriteta u institucijama BiH

Pored 65 institucija BiH koje su tokom 2015. i 2016. godine okončale proces izrade i usvajanja planova integriteta, zaključno sa 30.06.2017. godine sljedeće institucije su pristupile samoprocjeni integriteta kroz izradu i usvajanje planova integriteta:

<i>Institucije u BiH u kojima je u toku izrada Plana integriteta</i>	<i>Izrađen i usvojen Plan integriteta u institucijama BiH u izvještajnom periodu</i>
Ured za razmatranje žalbi BiH	Institut za nestale osobe
Agencija za forenzička ispitivanja i vještačenja	Odbor državne službe za žalbe
Predsjedništvo BiH	JP Službeni list BiH
Ministarstvo vanjskih poslova BiH	
Agencija za antidoping kontrolu BiH	
Centralna banka BiH	
Agencija za osiguranje depozita BiH	

Izrada i usvajanje planova integriteta na federalnom nivou

U izvještajnom periodu, institucije u Federaciji BiH inicirale su održavanje edukacija za članove radnih grupa za izradu planova integriteta, te radni sastanak s ciljem prikupljanja informacija o svrsi, te o načinu izrade planova integriteta kao preventivnog mehanizma čija je izrada usmjerena na određivanje rizičnih oblasti kao, rizičnih radnih mjesta, kao i davanja preporuka za poboljšanje stanja integriteta u okviru svake pojedinačne institucije.

S tim u vezi, Agencija je navedenim institucijama pružala stručnu pomoć kroz održavanje radnih sastanaka i konsultacija za članove radnih grupa za izradu i provođenje planova integriteta u institucijama FBiH.

Tabela: Prikaz institucija FBiH koje su u izvještajnom periodu pristupile izradi i usvajanju planova integriteta

U toku izrada Plana integriteta u institucijama FBiH	Izrađen i usvojen Plan integriteta u institucijama FBiH u izvještajnom periodu
JP Elektroprivreda BiH	Agencija za državnu službu FBiH
JP Ceste FBiH	Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije
Finansijsko-informatička agencija FBiH	Federalni zavod za programiranje razvoja
Agencija za upravljanje oduzetom imovinom FBiH	Federalna uprava policije
	Federalni zavod za statistiku
	Federalni zavod za agropedologiju
	Operator za obnovljive izvore energije i efikasnu kogeneraciju FBiH
	Ministarstvo okoliša i turizma FBiH

Izrada i usvajanje planova integriteta na kantonalnim nivoima

Institucije kantona u FBiH započele su sa izradom planova integriteta. Prema evidenciji kojom raspolaže Agencija to su sljedeće kantonalne institucije: MUP Kantona Sarajevo, MUP Bosansko-podrinjskog kantona, Pedagoški fakultet Sarajevo i Stomatološki fakultet Univerziteta u Sarajevu.

4.2 Praćenje efekata primjene zakona i podzakonskih akata iz nadležnosti Agencije

Agencija u okviru svojih nadležnosti prati i razmatra eventualne izmjene i dopune zakonodavnog okvira te njegovo unapređenje, s ciljem unapređenja borbe protiv korupcije u Bosni i Hercegovini, kao i otklanjanja određenih prepreka koje su utvrđene u dosadašnjem radu Agencije. S tim u vezi, Agencija je izvršila sveobuhvatnu analizu Zakona o Agenciji, prepoznala određene nejasnoće i pravne praznine koje neposredno utiču na efikasan rad Agencije i utvrdila potrebu za unapređenjem pravnog okvira za rad Agencije.

Na osnovu toga, Agencija je utvrdila prijedlog izmjena i dopuna Zakona o Agenciji i dana 12.04.2017. godine isti, sa detaljnim obrazloženjem, uputila Komisiji za izbor i praćenje rada Agencije na razmatranje i upućivanje u dalju proceduru.

Također, Agencija je utvrdila i prijedlog izmjena i dopuna Zakona o zaštiti prijavitelja korupcije, s ciljem što efikasnije zaštite lica koja prijavljuju korupciju u institucijama BiH. Pomenuti prijedlog također je dostavljen Komisiji na razmatranje i upućivanje u dalju proceduru.

Pored navedenog, Agencija je, s ciljem jačanja vlastitih kapaciteta za osposobljavanje uposlenika Agencije u samostalnoj analizi zakonskih rješenja u Bosni i Hercegovini i njihovoj

procjeni izloženosti rizicima od korupcije, aktivno sudjelovala u zajedničkom projektu sa USAID/SGIP i Regionalnom antikorupcijskom inicijativom (RAI).

4.3 Edukacija, obuka i jačanje javne svijesti o značaju prevencije korupcije

Strategija i Akcioni plan predviđaju niz programa i aktivnosti koji se odnose na podizanje svijesti građana o štetnosti korupcije, njezinim uzrocima i posljedicama kao i načinu njenog suzbijanja, te jačanja povjerenja između javnih institucija i drugih aktera društva. Također, navedeni dokumenti predviđaju održavanje obuka iz oblasti prevencije korupcije i koordinacije borbe protiv korupcije, čiji je cilj unapređenje i jačanje svijesti iz oblasti borbe protiv korupcije kako javnog tako i privatnog sektora.

Agencija je započela aktivnosti iz Strateškog programa 4.14. *Izrađivanje, uvođenje i harmoniziranje programa etike i integriteta u obrazovnom procesu i u tematskim programima javnih emitera u BiH.* S tim u vezi, predstavnici Agencije su održali sastanke sa predstavnicima kantona u FBiH, Agencije za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje - APOSO i udruženja INFOHOUSE. Agencija je načelno dogovorila uvođenje oblasti antikorupcije u škole na sastancima sa predstavnicima ministarstava kantona u FBiH i Brčko distriktu BiH.

Na inicijativu Agencije urađen je pilot-projekat u školama Kantona Sarajevo u kojem su učenici pohađali po dva nastavna sata iz oblasti etike i integriteta. Evaluacija projekta je u toku. Predstavnici Agencije koordiniraju provođenje navedenog Strateškog programa. S obzirom na to da postoje različiti pristupi u rješavanju ovog problema, Agencija se obratila Koordinaciji ministara obrazovanja u FBiH i Konferenciji ministara obrazovanja u BiH sa zahtjevom za održavanje tematskih sjednica, putem kojih bi jednoobrazno riješili uvođenje ovih programa u institucionalni sistem obrazovanja.

U svrhu ispunjavanja obaveza iz Strateškog programa 4.15. *Podsticanje etičkog ponašanja kod djece i mladih ljudi kroz podršku vanškolskih projekata civilnog sektora* potpisan je Memorandum o saradnji između Agencije i Udruženja „Djeca-stubovi svijeta“.

Navedenim dokumentom predviđeno je i održavanje Trećeg međunarodnog kongresa djeteta na temu „Etika u filozofiji življenja“. Osim toga, Agencija kontinuirano pruža stručnu i administrativnu podršku u organizaciji Kongresa čije je održavanje planirano u septembru 2017. godine.

U realizaciji Strateškog programa 4.5. *Uključivanje akademske zajednice i udruženja intelektualaca u osmišljavanje i provođenje antikorupcijskih politika i mehanizama* Agencija je potpisala memorandume o saradnji sa Visokom školom „LOGOS CENTAR“ Mostar i Visokom školom „CEPS“ Kiseljak. Pomenuti memorandumi stvaraju formalno institucionalne pretpostavke za efikasniju saradnju i doprinos šire akademske zajednice u BiH u domenu prevencije korupcije.

Agencija je predvidjela održavanje tematskih obuka za kontakt tačke unutar sistema institucija sa javnim ovlaštenjima na kantonalnom nivou vlasti u FBiH. Predstavnici Agencije su 08.05.2017. godine održali obuku za kontakt tačke Srednjobosanskog kantona na teme izrade planova integriteta i zakonskih propisa koji uređuju oblast prevencije korupcije i koordinacije borbe protiv korupcije. Za kontakt tačke institucija u Kantonu 10, 21.06.2017. godine održana je tematska obuka posvećena procesu izrade akcionih planova borbe protiv korupcije i planova integriteta.

Pregled obuka koje je Agencija realizirala u saradnji sa drugim institucijama i organizacijama u izvještajnom periodu (01.01.-30.06.2017. godine):

	NAZIV (TEMA)OBUKE	RAZDOBLJE TRAJANJA OBUKE	ORGANIZATOR OBUKE	BROJ UČESNIKA OBUKE
1.	Obuka za rukovodeće državne službenike Ministarstva sigurnosti BiH na temu: „Smjernice za izradu planova za borbu protiv korupcije u institucijama sa javnim ovlaštenjima u BiH“ i „Nadležnosti i uloga Agencije“	18.01.2017. godine	Ministarstvo sigurnosti BiH i APIK	20
2.	Obuka za članove Stručnog tima za izradu Plana integriteta u JP Elektroprivreda BiH	20.02.2017. godine	JP Elektroprivreda BiH i APIK	20
3.	Building integrity-NATO	17.03.2017. godine	PSOTC i APIK	15
4.	Obuka za predstavnike Privredne komore KS iz oblasti antikorupcije	23.03.2017. godine	APIK	15
5.	Dvodnevna obuka za državne službenike i uposlenike Ministarstva sigurnosti BiH na temu: „Smjernice za izradu planova za borbu protiv korupcije u institucijama sa javnim ovlastima u BiH“ i „Nadležnosti i uloga Agencije“	28.03. i 29.03.2017. godine	Ministarstvo sigurnosti BiH i APIK	100
6.	Obuka za predstavnike antikorupcijskog tima ZDK iz oblasti antikorupcije.	30.03.2017. godine	APIK	60
7.	Obuka za predstavnike Centralne banke BiH na teme: 1. Sistem borbe protiv korupcije u BiH; 2. Plan integriteta, - Ciljevi i faze izrade dokumenta; 3. Prijave korupcije i zaštita prijavitelja korupcije.	04.04.2017. godine	APIK	90
8.	Obuka za predstavnike sudova i tužilaštava BiH: „Pripreme sudskih i tužilačkih planova integriteta, internih, preventivnih antikorupcijskih instrumenata“	04.04.2017. godine (Tuzla), 05.04.2017. godine (Banja Luka); 06.04.2017. godine (Mostar); 07.04.2017. godine (Sarajevo)	VSTV BIH, RAI, APIK	200
9.	Konferencija na temu „Korupcija	21. i 22.04.2017.	VM BiH, OSCE, APIK	20

	<i>kao bezbjednosna prijetnja na svim nivoima vlasti u BiH</i>	<i>godine</i>		
10.	<i>Obuka za predstavnike Privredne komore RS na temu antikorupcije</i>	<i>25.04.2017. godine</i>	<i>APIK</i>	<i>25</i>
11.	<i>Obuka za predstavnike obrazovnih institucija na temu antikorupcije</i>	<i>26.04.2017. godine</i>	<i>APIK-ACCOUNT</i>	<i>30</i>
12.	<i>Obuka za predstavnike antikorupcijskog tima SBK na teme: 1. Plan integriteta, izrada i implementacija; 2. Antikorupcijsko zakonodavstvo</i>	<i>08.05.2017. godine</i>	<i>APIK</i>	<i>60</i>
13.	<i>Obuka za članove radne grupe za izradu i provođenje Plana integriteta u JP Ceste FBiH</i>	<i>09.05.2017. godine</i>	<i>JP Ceste FBiH i APIK</i>	<i>15</i>
14.	<i>Antikorupcijska obuka za trenere u Sarajevu</i>	<i>10. i 11. 05 2017. godine</i>	<i>U organizaciji EU projekta: „Razvoj kapaciteta u sprečavanju korupcije i stvaranje strateških dokumenata u oblasti borbe protiv korupcije u BiH i APIK-a“</i>	<i>30</i>
15.	<i>Seminar na temu: Sigurnosna politika</i>	<i>11.05.2017. godine</i>	<i>OSCE i APIK</i>	<i>45</i>
16.	<i>Predavanje-korupcija</i>	<i>13.05.2017. godine</i>	<i>LOGOS i APIK</i>	<i>12</i>
17.	<i>Obuka za članove radne grupe za izradu i provođenje Plana integriteta u Obdaništu „Buba Mara“ Pale</i>	<i>15.05.2017. godine</i>	<i>APIK</i>	<i>3</i>
18.	<i>Obuka za članove radne grupe za izradu i provođenje Plana integriteta u Agenciji za upravljanje oduzetom imovinom FBiH</i>	<i>15.05.2017. godine</i>	<i>APIK</i>	<i>2</i>
19.	<i>Obuka predstavnika privrednih komora i privrednih društava na temu: Javne nabavke; provođenje postupka javnih nabavki, primjena podzakonskih akata u postupcima javnih nabavki, elektronske javne nabavke</i>	<i>22.05.2017. godine</i>	<i>APIK i Agencija za javne nabave</i>	<i>30</i>
20.	<i>Obuka predstavnika bankarskog sektora na temu borbe protiv korupcije</i>	<i>24.05.2017. godine</i>	<i>APIK</i>	<i>30</i>
21.	<i>Obuka za članove Stručnog tima za izradu Plana integriteta u Centralnoj banci BiH na temu „Izrada Plana integriteta po fazama“</i>	<i>25.05.2017. godine</i>	<i>APIK i Centralna banka BiH</i>	<i>15</i>
22.	<i>Trening na temu borbe protiv korupcije za predstavnike institucija Kantona Sarajevo</i>	<i>13.14.06.2017. godine</i>	<i>EU projekt: Razvoj kapaciteta u sprečavanju korupcije i stvaranje strateških dokumenata u oblasti borbe protiv korupcije u BiH i APIK</i>	<i>30</i>
23.	<i>Trening na temu borbe protiv</i>	<i>15.06.2017.</i>	<i>EU projekt: Razvoj</i>	<i>30</i>

	<i>korupcije -Mostar</i>	<i>godine</i>	<i>kapaciteta u sprečavanju korupcije i stvaranje strateških dokumenata u oblasti borbe protiv korupcije u BiH i APIK</i>	
24.	<i>Obuka kontakt osoba u institucijama na svim nivoima u Kanton 10 na temu sačinjavanja akcionih planova i planova integriteta</i>	<i>21.06.2017. godine</i>	<i>APIK i Tim za sprečavanje korupcije HBK</i>	<i>60</i>
25.	<i>KLT: Building integrity-NATO</i>	<i>23.06.2017. godine</i>	<i>PSOTC i APIK</i>	<i>12</i>

5. KOORDINACIJA BORBE PROTIV KORUPCIJE

U skladu sa osnovnim nadležnostima Agencije u oblasti koordinacije borbe protiv korupcije, realizirane su sljedeće aktivnosti:

5.1 Uspostava mehanizma koordinacije borbe protiv korupcije u Bosni i Hercegovini

Institucije BiH

Planovi za borbu protiv korupcije

Imajući u vidu činjenicu da su sve institucije Bosne i Hercegovine u direktnoj saradnji sa Agencijom kreirale i usvojile pojedinačne planove borbe protiv korupcije u 2014. godini, i u izvještajnom periodu nastavljen je proces njihove revizije i unapređenja. S tim u vezi, a u okviru realizacije aktivnosti iz Akcionog plana, tokom 2015. i 2016. godine iniciran je proces njihovog „inoviranja“ koji je nastavljen u skladu sa planiranom dinamikom i u prvih šest mjeseci 2017. godine.

U okviru procesa donošenja planova borbe protiv korupcije i njihovog inoviranja, u izvještajnom periodu, pored statističkog pregleda ukupnih trendova (broj usvojenih - 62 i broj kreiranih nacrti planova borbe protiv korupcije - 69) Agencija je dala 25 preporuka s ciljem njihovog efikasnijeg provođenja, te je u izvještajnom periodu organizirano 13 radno-konsultativnih sastanaka. Sumirajući prethodno pomenuto, Agencija je neposredno koordinirala ukupne procese donošenja i provođenja planova borbe protiv korupcije u ukupno 69 institucija Bosne i Hercegovine.

Pregled statističkih podataka

Aktivnost APIK	Br
Data mišljenja	62
Date preporuke	25
Radno konsultativni sastanci	13
Kreirani nacrti PBK	69
Usvojeni PBK	62
APIK koordinirao proces izrade PBK sa institucijama	69

Smjernice za izradu planova za borbu protiv korupcije u institucijama sa javnim ovlaštenjima

S ciljem realizacije aktivnosti 2.7.1. iz Akcionog plana, Agencija je kreirala i usvojila Smjernice za izradu planova za borbu protiv korupcije u institucijama sa javnim ovlaštenjima BiH. Usvajanjem Smjernica stvoreni su uslovi za efikasno provođenje aktivnosti i koordinaciju borbe protiv korupcije na relaciji Agencija - institucije BiH, a koja se ogleda u sljedećem:

- kreiranje usklađenih planova za borbu protiv korupcije;
- uspostavljanje standardne metodologije izvještavanja o provođenju usvojenih planova.

Imajući u vidu predstojeći dvogodišnji period implemetacije Akcionog plana za provođenje Strategije, Agencija je kreirala inovirane smjernice s ciljem što boljih rezultata u provođenju strateških antikorupcijskih programa.

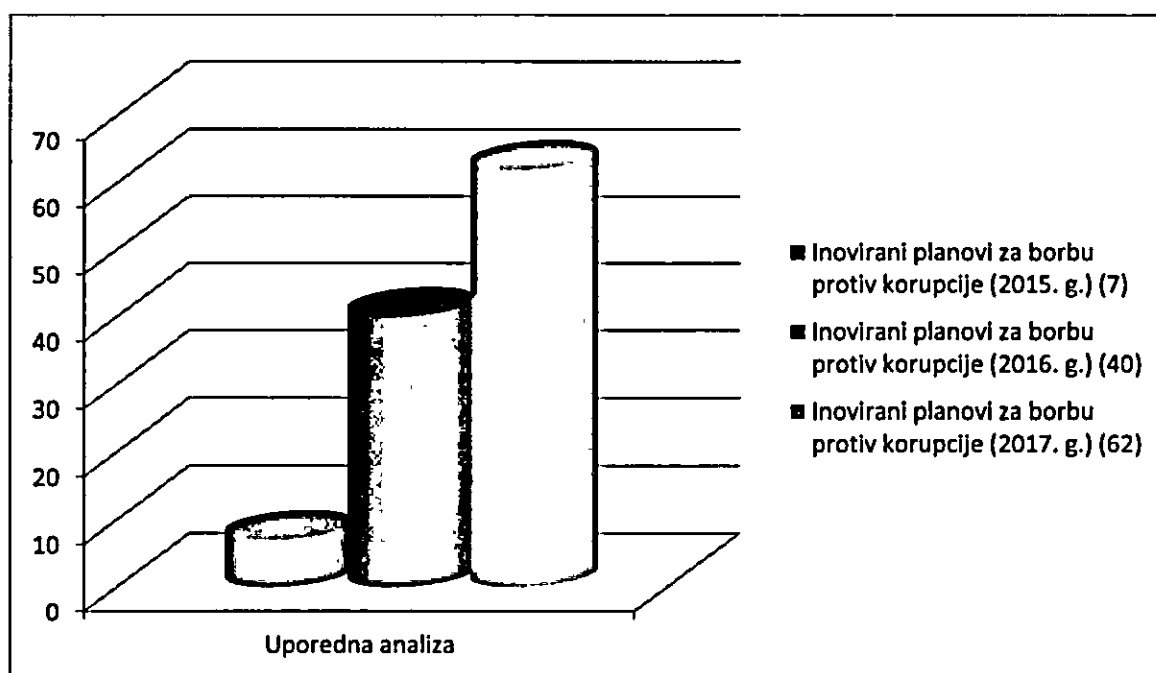
U skladu sa članom 24. Zakona o Agenciji za sve institucije BiH stvorene su pretpostavke za pravovremeno i efikasno izvještavanje o provođenju strateških antikorupcijskih programa i aktivnosti. Kroz ove mehanizme osigurano je da svaka institucija ima određenu „kontakt tačku“ - odgovornu osobu za praćenje realizacije predviđenih aktivnosti i strateških programa iz usvojenog plana za borbu protiv korupcije, odnosno osobu zaduženu za izvještavanje. Izvještaj se dostavlja u formi unificiranog obrasca za sve institucije/agencije BiH, s ciljem uspostavljanja ujednačenih procesa izvještavanja.

U okviru procesa edukacija u svim kantonima u BiH predstavljen je model Smjernica za izradu planova za borbu protiv korupcije u institucijama Bosne i Hercegovine.

Takođe, realizirana je i obuka za zaposlene u Ministarstvu sigurnosti BiH na temu: „Smjernice za izradu planova za borbu protiv korupcije u institucijama Bosne i Hercegovine“.

Nadalje, Agencija je u periodu od 24.04. do 28.04.2017.godine, u organizaciji Ambasade SAD-a u BiH, učestvovala na seminaru pod nazivom „ Borba protiv korupcije u javnom sektoru“ na Međunarodnoj akademiji za provođenje zakona - ILEA u Budimpešti.

Grafički prikaz inoviranih planova za borbu protiv korupcije sa sumarnim pregledom ukupnog broja dokumenata usvojenih po godinama

Ostali nivoi vlasti u BiH

Sa ciljem jačanja mehanizama borbe protiv korupcije, a kroz uspostavu sveobuhvatnog mehanizma koordinacije borbe protiv korupcije, kao i ukazanom potrebom za određivanjem tijela za sprečavanje korupcije na svim nivoima vlasti u BiH, uvažavajući obavezu razvijanja politika prevencije korupcije i strateškog planiranja u oblasti borbe protiv korupcije, vođeni ciljevima Reformske agende za Bosnu i Hercegovinu za period 2015-2018. godina, Agencija je kreirala i dostavila nadležnim institucijama u Bosni i Hercegovini set *Preporuka u vezi sa uspostavom tijela za sprečavanje korupcije i pripreme strateških dokumenata na svim nivoima vlasti u BiH*. Obaveza razvijanja politika kao i određivanja tijela za sprečavanje korupcije definirana je Zakonom o Agenciji (član 22. i 23.³) dok je tematski razrađena u okviru Strategije, odnosno Akcionog plana i to kroz strateški program 1.1.⁴

U izvještajnom periodu, a u pogledu razvoja strateškog okvira borbe protiv korupcije u BiH, kreirani su i usvojeni Akcioni plan za borbu protiv korupcije u Zeničko-dobojskom kantonu te Strategija za borbu protiv korupcije i Akcioni plan za njenu provedbu u Unsko-sanskom kantonu, dok je Zapadno-hercegovački kanton sačinio Nacrt strategije za borbu protiv korupcije.

Kada je riječ o uspostavi institucionalnog okvira za efikasnu prevenciju korupcije u BiH, u izvještajnom periodu je Brčko distrikt BiH formirao tijelo za sprečavanje korupcije.

Federacija BiH

Na sjednici Vlade Federacije BiH, održanoj 07.04.2016. godine, formiran je Antikorupcioni tim Vlade koji će, između ostalog, pratiti i provođenje Strategije borbe protiv korupcije u FBiH i Akcionog plana za sprovođenje Strategije. Zadaci Antikorupcionog tima su i intenziviranje aktivnosti na svim internim kontrolama unutar Vlade FBiH, s ciljem poštivanja zakonitosti i otklanjanja svih pojava koje nisu u skladu sa zakonom. Također, Tim će inicirati izmjenu određenih procedura koje uređuju primjenu predistražnih i istražnih radnji u krivičnom postupku sa aspekta efikasnosti i na taj način stvarati uslove da nadležni organi što direktnije dođu do potpunih saznanja o stanju u ovoj oblasti.

Republika Srpska

Predstavnici nadležnih institucija Republike Srpske učestvovali su u aktivnostima u okviru projekata iz oblasti borbe protiv korupcije, koji se realiziraju u direktnoj saradnji sa Agencijom i organizacijama civilnog društva u BiH.

³ Entiteti, kantoni i Brčko distrikt Bosne i Hercegovine mogu odrediti novu ili postojeću upravnu strukturu koja će biti zadužena za sprečavanje korupcije, izradu i provođenje strategije za borbu protiv korupcije i akcionih planova u tom entitetu ili Brčko distriktu Bosne i Hercegovine. Određene strukture blisko će saradivati s Agencijom da bi se osiguralo pravovremeno i efikasno provođenje koordiniranih politika za borbu protiv korupcije.

⁴ Strateški cilj 1, strateški program 1.1.: *Određivanje tijela za sprečavanje korupcije na nivoima vlasti gdje to nije učinjeno uz razvijanje međusobne saradnje i koordinacije svih tijela za sprečavanje korupcije BiH* Akcioni plan za provođenje Strategije za borbu protiv korupcije 2015 – 2019

U saradnji sa Privrednom komorom Republike Srpske, Agencija je 25.04.2017. godine, u Banja Luci, organizirala obuku privrednih komora i privrednih društava na temu borbe protiv korupcije.

Cilj obuke bio je informiranje i uključivanje učesnika u aktivnosti usmjerene na borbu protiv korupcije u BiH, ispunjavanje obaveza predviđenih Strategijom i Akcionim planom, s glavnim ciljem stvaranja širokog i sistemskog fronta u zajedničkoj borbi protiv korupcije u BiH. U okviru obuke, kojoj su prisustvovali predstavnici komora, privrednih društava, univerziteta i sektora bankarstva i osiguranja, obrađene su teme koje se odnose na sistem borbe protiv korupcije u BiH, antikorupcijski dokumenti (Planovi za borbu protiv korupcije i Planovi integriteta), mehanizmi prijave korupcije i oblici saradnje u antikorupcijskom sistemu. Tom prilikom, dogovoren je i nastavak saradnje Agencije i Komore u smislu organiziranja daljnjih obuka i informativnih seminara po sektorima, te uključivanje drugih relevantnih institucija u predstojeće događaje.

Brčko distrikt BiH

U izvještajnom periodu, odnosno 16.06.2017. godine, imenovana je Komisija za prevenciju korupcije i koordinaciju aktivnosti na suzbijanju korupcije Brčko distrikta BiH. Zadatak ove Komisije je da ispunjava propisane nadležnosti do početka primjene zakona kojim se osniva nezavisno tijelo za prevenciju korupcije i koordinaciju aktivnosti na suzbijanju korupcije u Brčko distriktu BiH. Također, donesena je odluka o imenovanju kontakt tačaka za saradnju sa Agencijom, čime se iskazuje jasna opredijeljenost razvoja koordiniranih politika borbe protiv korupcije na ovom nivou vlasti u BiH.

S ciljem izrade antikoruptivnog seta zakona, Vlada Brčko distrikta BiH je do sada izradila nacrt Zakona o oduzimanju nelegalno stečene imovine i Zakon o zaštiti prijavitelja korupcije, te usvojila Smjernice za izradu nacrta Zakona o osnivanju Kancelarije/Ureda za prevenciju korupcije i koordinaciju aktivnosti na suzbijanju korupcije na području Brčko distrikta BiH.

Agencija je u saradnji sa Delegacijom EU u BiH pružila stručnu podršku procesima razvoja koordinacije borbe protiv korupcije na nivou Brčko distrikta BiH.

Kantoni u Federaciji BiH

Proces dovršetka institucionalnog okvira borbe protiv korupcije na kantonalnom nivou vlasti još uvijek traje. U cilju dovršetka strateškog i institucionalnog okvira borbe protiv korupcije, Agencija je inicirala sastanke s predstavnicima nivoa vlasti gdje tijela za sprečavanje korupcije nisu bila formirana, niti su kreirani strateški antikorupcijski dokumenti, a sve u cilju davanja stručno-savjetodavne podrške tim procesima.

U devet kantona u Federaciji BiH su formirana tijela za sprječavanje korupcije, i to:

- U Kantonu Sarajevo (Tim Vlade Kantona Sarajevo za borbu protiv korupcije);
- U Unsko-sanskom kantonu (Radno tijelo Vlade Kantona za borbu protiv korupcije);
- U Srednjobosanskom kantonu (Tim za sprečavanje korupcije);
- U Bosansko-podrinjskom kantonu (Tim za borbu protiv korupcije);

- U Hercegovačko-neretvanskom kantonu (Radno tijelo za borbu protiv korupcije);
- U Tuzlanskom kantonu (Tim za sprečavanje korupcije);
- U Kantonu 10 (Tim za sprečavanje korupcije);
- U Zeničko-dobojskom kantonu (Tim za borbu protiv korupcije);
- U Posavskom kantonu (Tim za borbu protiv korupcije);

U Zapadnohercegovačkom kantonu formirana je Komisija za izradu prijedloga Strategije za borbu protiv korupcije i pripadajućeg Akcionog plana.

Tabelarni pregled stanja u pogledu dovršetka strateškog i institucionalnog okvira za borbu protiv korupcije u BiH od 1.1.2017. do 30.06.2017. godine

NIVO VLASTI	STRATEGIJA	AKCIONI PLAN	TIJELO ZA SPREČAVANJE KORUPCIJE
Bosna i Hercegovina	Usvojena	Usvojen	Formirano
Federacija Bosne i Hercegovine	Usvojena	Usvojen	Formirano
Republika Srpska	Usvojena	Usvojen	Formirano
Brčko distrikt BiH			Formirano
Kanton Sarajevo		Usvojen	Formirano
Unsko-sanski kanton	U nacrtu	U nacrtu	Formirano
Srednjobosanski kanton	Usvojena	Usvojen	Formirano
Tuzlanski kanton	Usvojena	Usvojen	Formirano
Zeničko-dobojski kanton		Usvojen	Formirano
Kanton 10	Usvojena	Usvojen	Formirano
Bosansko-podrinjski kanton		Usvojen	Formirano
Posavski kanton	Usvojena	Usvojen	Formirano
Hercegovačko-neretvanski kanton	Usvojena	Usvojen	Formirano
Zapadnohercegovački kanton	U nacrtu		
Ukupno	8	11	13

Ističemo da je, u odnosu na prethodni izvještajni period, na kantonalnom nivou vlasti ostvaren napredak u pogledu unapređenja institucionalnog i strateškog okvira borbe protiv korupcije.

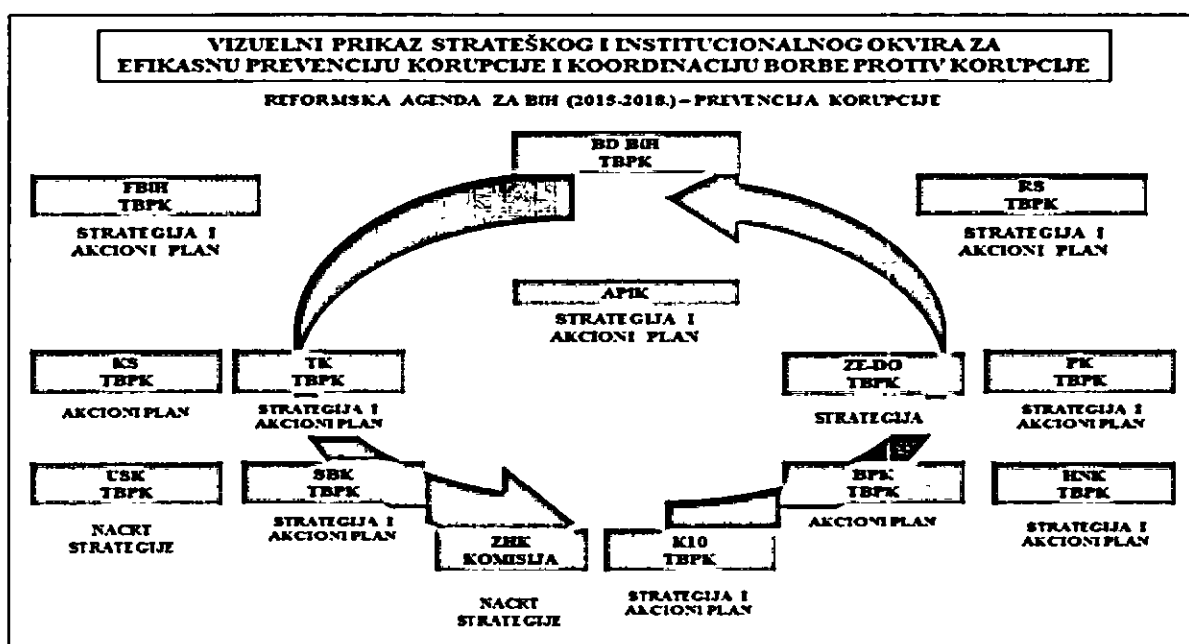
Dana 17.03.2017. godine održan je zajednički konsultativni sastanak između predstavnika tijela za sprečavanje korupcije u BiH i mreže nevladinih organizacija ACCOUNT, na kojem su predstavljene dosadašnje aktivnosti, problemi sa kojima se susreću, te definirane oblasti i oblici buduće saradnje i podrške u provođenju antikoruptivnih aktivnosti.

U cilju formaliziranja saradnje između tijela za sprečavanje korupcije u BiH, a uz podršku mreže nevladinih organizacija ACCOUNT, potpisani su sljedeći tripartitni memorandumi o razumijevanju i saradnji:

- APIK - Vlada Kantona 10 - ACCOUNT (19.04.2017.g.);
- APIK - Tim Vlade Kantona Sarajevo za borbu protiv korupcije-ACCOUNT (04.05.2017.g.);
- APIK - Vlada Unsko-sanskog kantona - ACCOUNT (24.5.2017.g.);
- APIK - Vlada Tuzlanskog kantona - ACCOUNT (26.5.2017.g.);
- APIK - Vlada Srednjobosanskog kantona - ACCOUNT (31.5.2017.g.);

- APIK - Vlada Posavskog kantona - ACCOUNT (6.6.2017.g.);
- APIK - Vlada Bosansko-podrinjskog kantona (12.6.2017.g.).

Uvažavajući potrebe tijela za sprečavanje korupcije i važnost implementacije strateških dokumenata u oblasti borbe protiv korupcije u BiH, Agencija je kreirala „Projekat podrške razvoju kapaciteta tijela za sprečavanje korupcije i kreiranju strateških dokumenata u oblasti borbe protiv korupcije u BiH”, kako bi bila obezbjeđena adekvatna međunarodna pomoć u implementaciji pomenutih procesa. Pomenuti Projekat idejno je osmislila ova Agencija, te je isti odobren od strane Delegacije Evropske unije u Bosni i Hercegovini u 2016. godini kada je i započela njegova implementacija. Ovim projektom konceptualno je osmišljena tehnička i ekspertska podrška tijelima za sprečavanje korupcije na svim nivoima u BiH, kako u smislu jačanja njihovih kapaciteta, tako i u pravcu efikasne prevencije korupcije. U toku je implementacija Projekta.

Legenda:			
TBPK	<i>Tijelo za borbu protiv korupcije</i>	SBK	<i>Srednjobosanski kanton</i>
APIK	<i>Agencija za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije</i>	ZHK	<i>Zapadnohercegovački kanton</i>
FBiH	<i>Federacija BiH</i>	HNK	<i>Hercegovačko-neretvanski kanton</i>
RS	<i>Republika Srpska</i>	PK	<i>Posavski kanton</i>
BD BiH	<i>Brčko distrikt BiH</i>	K10	<i>Kanton 10</i>
KS	<i>Kanton Sarajevo</i>	BPK	<i>Bosansko-podrinjski kanton</i>
TK	<i>Tuzlanski kanton</i>	USK	<i>Unsko-sanski kanton</i>
		ZE-DO	<i>Zeničko-Dobojski kanton</i>

Iz navedenog prikaza vidljiva je organizaciona i strateška šema sistema za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije u BiH. Proces standardizacije antikorupcijskih politika podrazumijeva postojanje Strategije za borbu protiv korupcije BiH i strateških dokumenata razvijenih na svim nivoima vlasti u skladu sa principima definiranim u državnoj Strategiji. Institucionalni okvir podrazumijeva postojanje Agencije kao centralne tačke antikorupcije i 13 tijela za sprečavanje korupcije na svim nivoima vlasti u BiH.

Pomenuta tijela po svom formatu i funkcionalnim nadležnostima trebaju imati iste ili barem približne nadležnosti kao Agencija, s ciljem uspostave ujednačenog sistema prevencije korupcije na svim nivoima vlasti u BiH. Strateški okvir na nižim nivoima vlasti u BiH treba da bude sektorski orjentisan uz naglasak na distribuciju prava i obaveza za neposredne provodioce aktivnosti.

Privatni sektor

Akcionim planom za provođenje Strategije definirano je niz preventivnih antikorupcijskih aktivnosti čime je predviđen po prvi put aktivan angažman privatnog sektora u borbu protiv korupcije. S tim u vezi, a u skladu sa aktivnostima iz Akcionog plana 2.10.1. i 2.10.2. Agencija je izradila nacrt dokumenta: „*Analiza uključenosti privatnog sektora u borbi protiv korupcije, mogućnosti i forme saradnje između institucija u antikorupcijskom sistemu u BiH*“. Navedeni dokument je dostavljen Vanjskotrgovinskoj komori BiH koja ima zadatak da isti dostavi komorama na svim nivoima u BiH koje će dati svoje komentare i mišljenja.

U cilju ostvarenja systemske saradnje i partnerstva javnog i privatnog sektora, kao i primjene dobrih praksi iz oblasti prevencije korupcije, Agencija je uspostavila saradnju sa privrednim komorama i okviru iste održala niz edukacija za predstavnike privatnog sektora kroz prizmu što aktivnijeg uključenja privatnog sektora u borbu protiv korupcije. Također, u okviru navedenih edukacija jasno su prezentirane i obaveze privatnog sektora koje proizlaze iz strateškog i normativnog okvira borbe protiv korupcije u BiH.

6. PODNESCI SA INDICIJAMA KORUPTIVNIH PONAŠANJA

Agencija je nadležna za postupanje po zaprimljenim podnescima sa indicijama koruptivnog ponašanja u skladu sa članom 10. stav h) Zakona o Agenciji. S tim u vezi, u prvih šest mjeseci 2017. godine zaprimljeno je ukupno 73 podneska putem pošte, elektronske pošte, telefonskim putem i lično. Agencija je, u skladu sa svojim nadležnostima, a rukovodeći se principima profesionalnog i jednakog tretmana i nediskriminacije, te načelima pravovremenosti i opravdanosti analizirala svaki pojedinačni podnesak i na osnovu Zakona o Agenciji i Pravilnika o postupanju po zaprimljenim podnescima sa indicijama koruptivnog ponašanja, predmetne podneske dostavila na daljnje postupanje nadležnim institucijama u Bosni i Hercegovini.

U narednoj tabeli dat je pregled zaprimljenih prijava sa indicijama koruptivnog ponašanja (01.01.-30.06.2017. godine).

Pregled prijava sa indicijama koruptivnih ponašanja

<i>Institucija</i>	<i>Broj podnesaka sa indicijama koruptivnog ponašanja</i>	<i>Broj prijavljenih osoba</i>	<i>Opis indicija krivičnog djela, prekršaja ili nepravilnosti u radu</i>
Institucije na državnom i entitetskom nivou, uredi, direkcije, carine, javna preduzeća, opštine i gradske uprave	41	67	Zloupotreba službenog položaja ili ovlaštenja, primanje dara i drugih oblika koristi, sukob interesa, nezakonito zapošljavanje, sklapanje štetnog ugovora, nesavjesno privredno poslovanje, nepravilnosti u radu, nelegalna izgradnja, posebni slučajevi krivotvorenja isprave i ovjeravanje neistinitog sadržaja, mobing, nesavjestan rad u službi, zlostavljanje u obavljanju službe, protuzakonito posredovanje.
Visoko, .sudsko i tužilačko vijeće BiH, kantonalni sudovi i tužilaštva u Federaciji BiH, okružni, osnovni sudovi i tužilaštva u Republici Srpskoj	10	16	Zloupotreba službenog položaja ili ovlaštenja, krivotvorenje isprave, protivzakonito posredovanje, primanje dara i drugih oblika koristi
Banke i privatni sektor	8	14	Zloupotreba službenog položaja ili ovlaštenja, nesavjesno privredno poslovanje, falsificiranje isprava, utaja poreza, nepravilnosti u radu, protivzakonito posredovanje, neovlašteno bavljenje određenim zanimanjem, lažno predstavljanje
Policijske agencije u BiH	5	9	Zloupotreba službenog položaja ili ovlaštenja, zlostavljanje u obavljanju službe, nepravilnosti u radu, sukob interesa, primanje dara i drugih oblika koristi.
Zdravstvene ustanove u BiH	4	12	Zloupotreba službenog položaja ili ovlaštenja, nezakonito zapošljavanje, nepravilnosti i provođenju javnih nabavki, primanje dara i drugih oblika koristi, utaja poreza
Inspekcijski organi na svim nivoima u BiH	2	3	Nesavjestan rad u službi, zloupotreba službenog položaja ili ovlaštenja
Obrazovne ustanove (fakulteti, srednje i osnovne škole).	2	3	Zloupotreba službenog položaja ili ovlaštenja, sukob interesa
Zavodi, fondovi i fondacije na svim	1	1	Zloupotreba službenog položaja ili ovlaštenja, nepravilnosti u radu

nivoima u BiH			
---------------	--	--	--

U izvještajnom periodu zaprimljeno je 27 odgovora i/ili izjašnjenja od strane nadležnih institucija, a u vezi proslijeđenih prijava sa indicijama koruptivnog ponašanja. U jednom predmetu prijava je bila osnovana, dok su u 20 slučajeva prijave bile neosnovane, te je u šest slučajeva donesena naredba o nesprovođenju istrage od strane nadležne institucije. Odgovori se odnose na predmete koji su proslijeđeni nadležnim tužilaštvima i institucijama za period 2016/2017. godina.

Unapređenje postupanja u vezi sa prijavama korupcije i zaštitom prijavitelja korupcije

Agencija je u izvještajnom periodu ostvarila pravovremenu saradnju i sa Projektom pravosuđa u BiH u okviru kojeg je kreirana pisana provedbena procedura Agencije u vezi sa postupanjem po podnescima sa indicijama koruptivnog ponašanja. Također, u okviru ove saradnje kreiran je i metodološki okvir za procjenu i evaluaciju ostvarenih učinaka Agencije i nadležnih institucija po podnescima sa indicijama koruptivnog ponašanja koje je zaprimila ova institucija.

Na lokalnom nivou, odnosno na nivou općina Agencija je u izvještajnom periodu pružila stručnu podršku Općini Centar Sarajevo u uspostavi efikasnog sistema za prijem, obradu i saradnju sa nadležnim institucijama u okviru postupanja po prijavama korupcije. Ovaj pilot-projekat posvećen uspostavi otvorenih komunikacijskih kanala za prijavu korupcije i postupanje po prijavama na općinskom nivou vlasti, ima poseban značaj za Agenciju u smislu verifikacije validnosti i svrsishodnosti postojećih mehanizama za postupanje po prijavama korupcije. Posebnu dimenziju ovom pilot-projektu daje implementacija Projekta u općini Centar Sarajevo, imajući u vidu složenost i obim poslova koje se obavljaju u okviru ove lokalne zajednice, a posebno kroz prizmu eventualnog postojanje rizika od korupcije.

U izvještajnom periodu započet je proces završne faze testiranja Baze podataka i pratećih modula posvećenih proaktivnoj obradi podnesaka sa indicijama koruptivnog ponašanja i zaštite prijavitelja korupcije. Napominjemo da su navedena baza i prateće aplikacije osigurane kroz projekat UNDP –a posvećen jačanju kapaciteta ove Agencije , koji je uspješno okončan tokom 2016. godine.

7. PROVOĐENJE ZAKONA O ZAŠTITI LICA KOJA PRIJAVLJUJU KORUPCIJU U INSTITUCIJAMA BIH

Zakonom o zaštiti lica koja prijavljuju korupciju u institucijama BiH predviđeno je da su nosioci implementacije ovog zakonskog rješenja Agencija i Upravni inspektorat Ministarstva pravde Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Upravni inspektorat). U skladu sa nadležnostima Agencije definiranim ovim zakonom kao i realizacijom specifičnih mjera iz

Akcionog plana, Agencija je poduzela niz aktivnosti usmjernih na efikasno i pravovremeno provođenje ovog zakona.

Provođenje Zakona

U vezi provođenja Zakona o zaštiti prijavitelja korupcije, koji je stupio na snagu 01.01.2014. godine, u izvještajnom periodu Agencija je zaprimila ukupno tri zahtjeva za dodjelu statusa zaštićenog prijavitelja korupcije. U okvirima nadležnog postupanja analizom je utvrđeno da u dva zahtjeva ne postoje uslovi za dodjelu statusa zaštićenog prijavitelja korupcije, dok u trećem postoje uslovi za dodjelu statusa, te je Agencija isti dodijelila.

U slučaju već dodijeljenih statusa zaštićenih prijavitelja korupcije, Agencija je u skladu sa Zakonom proaktivno nadzirala primjenu Zakona o zaštiti prijavitelja korupcije i preventivnu svrhu dodijeljenih statusa. S tim u vezi, u izvještajnom periodu izvršena su dva inspekcijska nadzora od strane Upravnog inspektorata Ministarstva pravde BiH, a u skladu sa inicijativom ove Agencije.

<i>Pregled institucija Bosne i Hercegovine u kojima je u izvještajnom periodu dodijeljen status zaštićenog prijavitelja korupcije</i>	
<i>Institucija</i>	<i>Broj zaključka i datum dodjeljivanja statusa</i>
Uprava za indirektno oporezivanje BiH	06-07-4-792-5/17 od 04.01.2017.godine

Edukacija i promocija iz oblasti zaštite prijavitelja korupcije

Jedna od mjera i aktivnosti Agencije predviđena Akcionim planom, Strateškim ciljem 3 je i *Unapređenje djelotvornosti i efikasnosti pravosudnih institucija i organa za provođenje zakona u oblasti borbe protiv korupcije*, kao i aktivnost iz Strateškog programa 3.2. *Promoviranje prijavljivanja i podsticanja aktivnog učešća građana u borbi protiv korupcije, tj. kontinuirana promocija online sistema i telefonske linije za prijavljivanje korupcije i mehanizama zaštite prijavitelja korupcije.*

S tim u vezi, Agencija je u saradnji sa Vijećem ministara BiH, a uz podršku misije OSCE-a BiH, 21. i 22.04.2017. godine u Sarajevu organizirala Konferenciju na temu „Korupcija kao bezbjednosna prijetnja na svim nivoima vlasti u Bosni i Hercegovini“. U okviru jednog od panela pomenute konferencije, koji je bio posvećen razvoju zaštite prijavitelja korupcije, predstavljene su trenutne aktivnosti koje se realiziraju na nivou institucija BiH, FBiH, RS i BD BiH. Tom prilikom definirane su zajedničke preporuke usmjerene na kreiranje harmoniziranih mehanizama zaštite uzbunjivača u javnim institucijama na svim nivoima vlasti u BiH.

8. AKTIVNOSTI ODJELJENJA ZA SUKOB INTERESA/URED KOMISIJE ZA ODLUČIVANJE O SUKOBU INTERESA

Zakonom o izmjenama Zakona o sukobu interesa u institucijama vlasti Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 87/13) osnovana je Komisija za odlučivanje o sukobu interesa (u daljem tekstu: Komisija), a pri Agenciji je uspostavljen Ured Komisije za odlučivanje o sukobu interesa (u daljem tekstu: Ured Komisije) čija je prevashodna, zakonom definirana uloga da obavlja stručne, administrativne i tehničke poslove iz nadležnosti Komisije. Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Agencije, Ured Komisije definiran je kao Odjeljenje za sukob interesa/Ured Komisije za odlučivanje o sukobu interesa (u daljem tekstu: Odjeljenje/Ured).

U izvještajnom periodu, Odjeljenje/Ured je pripremio tri sjednice Komisije za odlučivanje o sukobu interesa na kojima su razmatrane 23 tačke dnevnog reda. Osim toga, realizirani su i sljedeći poslovi za potrebe Komisije:

<i>Pripremljeni akti za potrebe Komisije za odlučivanje o sukobu interesa</i>	
<i>Prijedlog mišljenja o tome da li neko djelovanje ili propust predstavlja kršenje odredbi Zakona o sukobu interesa u institucijama vlasti BiH</i>	2
<i>Nacrti odluka o nepokretanju postupka</i>	2
<i>Rješenja po Zakonu o slobodi pristupa informacijama</i>	1
<i>Obavijesti</i>	9
<i>Zahtjevi za dostavljanje podataka neophodnih za provođenje istražnog postupka</i>	851
<i>Pregledano službenih glasnika u cilju upisa u baze podataka odluka o imenovanjima</i>	111
<i>Prijedlog Izvještaja o radu Komisije za 2016. godinu</i>	
<i>Nacrt odluka o sankciji</i>	2
<i>Nacrt zaključka o nenadležnosti</i>	1
<i>Službene zabilješke o izvršenim provjerama</i>	254
<i>Poziv za dostavljanje finansijskog izvještaja</i>	139
<i>Formirano dosijea</i>	147
<i>Poziv za dostavljanje izjave</i>	1

Osim navedenog, predstavnici Odjeljenja/Ureda radili su na izradi odgovora na Upitnik Evropske komisije, te aktivno učestvovali na konferenciji pod nazivom "Sprečavanje sukoba interesa u BiH – unapređenje zakonskog i institucionalnog okvira", koju je organizirala

Zajednička komisija za ljudska prava Parlamentarne skupštine BiH u saradnji sa Vijećem Evrope, Delegacijom Evropske unije/Specijalnim predstavnikom Evropske unije i Misijom OSCE-a u Bosni i Hercegovini.

Započete su i aktivnosti na realizaciji TAIEX-ove stručne misije o politikama i strategijama na području sukoba interesa u skladu sa Poglavljem 23 - Pravne stečevine Evropske unije, te je pokrenuta inicijativa ka Delegaciji Evropske unije u Bosni i Hercegovini za podršku projektnom planiranju u domenu uspostave aplikativnog rješenja za sukob interesa za potrebe Ureda Komisije za odlučivanje o sukobu interesa.

9. MEĐUNARODNA I REGIONALNA SARADNJA

U skladu s članom 10. tačka (l) i (p) Zakona o Agenciji, definirana je nadležnost Agencije u vezi sa pitanjem saradnje sa međunarodnim organizacijama, institucijama, inicijativama i tijelima, kao i obaveza informiranja nadležnih institucija i javnosti o obavezama koje proizlaze iz međunarodnih pravnih akata, te davanje preporuka za njihovu realizaciju u vezi sa prevencijom korupcije.

U izvještajnom periodu u oblasti međunarodne i regionalne saradnje realizirane su sljedeće aktivnosti:

Proces Evropskih integracija

U saradnji sa Delegacijom EU u BiH:

- Agencija je, uvažavajući potrebe svih nivoa vlasti u BiH, a imajući u vidu raspoložive kapacitete, izvršila projektno planiranje u koordinaciji sa Delegacijom Evropske unije u Bosni i Hercegovini vezano za Projekat „*Podrška razvoja kapaciteta za sprečavanje korupcije i kreiranje strateških dokumenata u oblasti borbe protiv korupcije u BiH*“. Projekat se implementira u periodu od oktobra 2016. godine do augusta 2017. godine i cilj mu je pružiti podršku svim nivoima vlasti u BiH prilikom izgradnje kapaciteta u borbi protiv korupcije, kao i izrade sektorskih strateških dokumenata gdje to još nije učinjeno. U prvoj fazi provođenja Projekta pripremljeni su sljedeći dokumenti:
 - Antikorupcijski pojmovnik;
 - Smjernice za razvoj strateških dokumenata iz oblasti borbe protiv korupcije i
 - Pregled antikorupcijskih strategija i akcionih planova.

U okviru pomenutog projekta, a u vezi sa strateškim planiranjem i provođenjem preventivnih antikorupcijskih aktivnosti, u prvom kvartalu 2017. godine sačinjena je sveobuhvatna analiza antikorupcijskih strategija i akcionih planova entiteta i kantona. Pomenuta analiza Projektnog tima poseban fokus je stavila na:

- postojanje konkretnih postupaka za praćenje;
- institucije odgovorne za praćenje;

- resurse za praćenje;
- postojeće promjene u strategiji i osoblju;
- odgovornost nositelja javnih dužnosti radi neprovođenja.

Pregled je zaključen sa preporukama za poboljšanje strateškog planiranja i provođenja antikorupcijskih strategija i akcionih planova na svim nivoima vlasti u BiH.

- Predstavljen je **Dizajn programa podrške pravosudnim institucijama u borbi protiv korupcije i organiziranog kriminala i unapređenje rada Ureda disciplinskog tužioca** na interaktivnoj radionici, koja je održana 25. maja 2017. godine, u Sarajevu, s ciljem usaglašavanja predloženih pravaca djelovanja granta. Predstavnicima Agencije su učestvovali na predmetnoj radionici IPA projekta kojeg finansira EU.
- Nastavljen je proces programiranja **Instrumenta za pretpristupnu pomoć (IPA II) 2018-2020** i to u tri sektorske radne grupe: Demokratija i upravljanje, Unutrašnji poslovi, te Vladavina prava i osnovna prava. Posebne aktivnosti odvijale su se tokom mjeseca juna s ciljem razmatranja glavnih zadataka, indikatora i budžeta u procesu programiranja Instrumenta za pretpristupnu pomoć (IPA II). U navedenim aktivnostima učestvovala je i Agencija.
- Kada je riječ o Upitniku Evropske komisije, Direkcija za evropske integracije (DEI) dostavila je Agenciji pitanja iz njenog djelokruga. S tim u vezi, Agencija je zadužena da u direktnoj saradnji sa tijelima za sprečavanje korupcije na svim nivoima vlasti koordinira dostavu odgovora na tražena pitanja, a s druge strane da pristupi pripremi odgovora na pitanja iz Upitnika Evropske unije za poglavlja 23, 24 i 32. Agencija je u skladu sa planiranom dinamikom pravovremeno dostavila Direkciji za evropske integracije odgovore iz svoje nadležnosti.
- U skladu sa članom 9, stav (6) Odluke o sistemu koordinacije procesa evropskih integracija u Bosni i Hercegovini (Službeni glasnik BiH, br. 72/16), kojim se predviđa formiranje Radne grupe za politički kriterij, Radne grupe za ekonomski kriterij, te Radne grupe za reformu javne uprave, Vijeće ministara BiH⁵ je, na prijedlog Direkcije za evropske integracije, donijelo Odluku o osnivanju predmetnih radnih grupa. Slijedom spomenutog Agencija je nominirala svog predstavnika u Radnu grupu za politički kriterij, te je iskazala interes za učešće i u preostale dvije radne grupe.
- U skladu sa Odlukom o uspostavljanju radnih grupa za evropske integracije, Agencija je 04.04.2017. godine nominirala i svoje predstavnike u Radnu grupu za pravosuđe i ljudska prava (Poglavlje 23) i Radnu grupu za pravdu, slobodu i sigurnost (Poglavlje 24).

- **GRECO⁶ (Grupa zemalja u borbi protiv korupcije)**

⁵ Na 101. sjednici održanoj 12. maja 2017. godine

⁶ GRECO je uspostavljen kao mehanizam za monitoring u skladu s Djelomičnim i proširenim sporazumom o uspostavljanju „Grupe država protiv korupcije – GRECO“, koji je Komitet ministara Vijeća Europe usvojio 5. maja 1998. godine.

Imajući u vidu proces ispunjavanja GRECO preporuka važno je posebno naglasiti da je u **Prvom krugu** evaluacije snažno naglašena nezavisnost pravosuđa, u **Drugom krugu** evaluacije ispitan je posebno izvršni nivo javne uprave, a fokus **Trećeg kruga evaluacije** usmjeren je na inkriminaciju korupcije (uključujući onu u vezi s članovima parlamenata, sudaca i tužitelja) i sprečavanje korupcije u kontekstu političkog finansiranja.

Četvrti krug evaluacije GRECO-a započet je 1. januara 2012. godine i bavi se "Sprečavanjem korupcije među članovima parlamenta, sucima i tužiteljima".

Sekretarijatu GRECO-a dostavljeni su odgovori na evaluacijske upitnike iz četvrtog kruga GRECO evaluacije za BiH⁷. Ukupno je 15 preporuka upućeno Bosni i Hercegovini. Od tog broja sedam preporuka se odnosi na nadležnosti i oblast rada Parlamentarne skupštine BiH, a osam preporuka na sudije i tužioce.

Agencija je 03.03.2017. godine dodatno informirala Ministarstvo sigurnosti BiH o postignutom napretku u ispunjavanju preporuka iz Četvrtog kruga evaluacije.

Naime, u okviru provođenja **Regionalnog programa za jugoistočnu Evropu za jačanje institucionalnih kapaciteta i organizacija civilnog društva u borbi protiv korupcije i podršku procesu revizije Konvencije Ujedinjenih naroda protiv korupcije (UNCAC)**, planirano je, između ostalog, uvođenje procjene koliko propisi omogućavaju korupciju. RAI i Vijeće za regionalnu saradnju (RCC) su 2014. godine izradili i objavili Regionalnu metodologiju za antikorupcijsku procjenu zakona (procjena zakona sa stanovišta borbe protiv korupcije). Kao nastavak aktivnosti u vezi sa Regionalnom metodologijom, RAI namjerava olakšati uvođenje ili osnaživanje antikorupcijske procjene zakona u najmanje tri zemlje korisnice do kraja 2018. godine.

Bosna i Hercegovina je iskazala poseban interes za uvođenjem sistema antikorupcijske procjene zakona.

- **UNODC (Ured UN-a za suzbijanje droga i kriminala)**

U skladu sa zaključkom Vijeće ministara Bosne i Hercegovine sa 85. sjednice, održane 8. decembra 2016. godine, Agencija i Ministarstvo sigurnosti BiH Hercegovine pristupili su koordinaciji aktivnosti na izradi Inicijalnog izvještaja vezano za drugi pregledni krug implementacije Konvencije Ujedinjenih naroda protiv korupcije (UNCAC) u BiH.

Riječ je o poglavlju II „*Preventivne mjere*“ za koji je izvještaj sačinila Agencija, te poglavlju V „*Povrat dobara u vezi sa mjerama prevencije pranja novca*“ (kao i člana 14. Mjere prevencije pranja novca), o čemu je izvještaj sačinilo Ministarstvo sigurnosti BiH.

Inicijalni izvještaj dostavljen je evaluacijskom timu Sekretarijata Konferencije država članica Konvencije UN-a protiv korupcije 20. marta 2017. godine.

⁷ http://www.msb.gov.ba/dokumenti/strateski/Archive.aspx?langTag=bsBA&template_id=104&pageIndex=2

Posjeta evaluacijskog tima Sekretarijata Konferencije država potpisnica Konvencije UN-a protiv korupcije (UNCAC) planirana je u periodu od 03. do 05. oktobra 2017. godine, na kojoj je predviđeno učešće institucija koje su bile involvirane u pripremu Inicijalnog izvještaja.

- **OECD (Organizacija za ekonomsku saradnju i razvoj)**

Agencija je, kao koordinator u ime BiH za Antikorupcijsku mrežu (ACN), učestvovala u aktivnostima posvećenim praćenju razvoja Istanbulske Akcionog plana, kao i na radnim sastancima ACN nadzorne grupe. Za potrebe tematskih studija koje je pokrenuo OECD, predstavnici Agencije učestvovali su u aktivnostima u vezi sa pitanjima prevencije korupcije.

U okviru saradnje sa OECD-om, Agencija je sa svojim predstavnicima učestvovala u sljedećim aktivnostima:

- Regionalni ekspertski seminar na temu: „Poslovni integritet u Istočnoj Evropi i Centralnoj Aziji“ (Kiev, Ukrajina 25.-26.01.2017. godine),
- Konferencija OECD/ACN „Procjena implementacije i efikasnosti Sistema za razotkrivanje sukoba interesa i imovine javnih funkcionera “ (Tbilisi, Gruzija 06.-07.06.2017.).

Također, uspostavljen je sistem izvještavanja o trenutnim antikorupcijskim aktivnostima u okviru ACN/OECD mreže kroz tematske izvještaje koji uključuju komparativnu analizu zemalja po odabranim pitanjima, kao i regionalne preporuke i primjere dobre prakse.

Nadalje, Ured koordinatora za reformu javne uprave i SIGMA/OECD pokrenuli su aktivnosti na izradi nove strategije i pratećeg akcionog plana za reformu javne uprave u koje je bila uključena i Agencija. Ovogodišnja procjena predstavlja dio ukupnih aktivnosti Evropske komisije za izradu Mišljenja o spremnosti Bosne i Hercegovine za početak pristupnih pregovora o članstvu. Agencija je aktivno učestvovala u dostavljanju odgovora i pohranjivanju traženih podataka.

Pored navedenog, 17.05.2017. godine tim eksperata OECD-a u Sarajevu je održao sastanak na temu „Pregled konkurentnosti u Jugoistočnoj Evropi“ zajedno sa nadležnim institucijama u BiH. Cilj sastanka bila je samoprocjena institucija na nivou BiH u vezi sa implementacijom pregleda konkurentnosti i nezavisne procjene eksperata iz Evropske unije i OECD-a.

- **OSCE (Organizacija za sigurnost i saradnju u Evropi)**

Misija OSCE-a u Bosni i Hercegovini i Agencija, 14. marta 2017. godine, u Sarajevu su organizirali Konferenciju o antikorupciji u Bosni i Hercegovini pod nazivom „Borba protiv korupcije unapređenjem zakonodavnog okvira, jačanjem institucija i povećanjem saradnje sa građanima“. Panelisti su bili domaći i regionalni eksperti koji su predstavili svoja iskustva iz oblasti borbe protiv korupcije. U okviru ove konferencije definiran je i set

zaključaka u kojima se prepoznaju neophodni pravci djelovanja institucija sistema sa svih nivoa vlasti, s ciljem što efikasnije borbe protiv korupcije.

Pomenuti zaključci posebni se referiraju na:

- osiguranje što veće podrške donosiocima odluka kada je riječ o efikasnoj borbi protiv korupcije,
- osiguranje sistemskog odgovora na izazove korupcije,
- osiguranje što efikasnijeg parlamentarnog nadzora,
- osiguranje harmoniziranog zakonodavstva u BiH u domenu borbe protiv korupcije,
- jačanje prevencije korupcije u svim segmentima i
- unapređenje koordinacije i saradnje, kako unutar BiH, tako i na međunarodnom i regionalnom planu, uz naglasak na što direktnijoj saradnji sa OCD-om.

Zaključci predmetne konferencije dostupni su na web stranici Agencije.⁸

S ciljem boljeg razumijevanja Sigurnosne politike BiH, rizika i sigurnosnih implikacija korupcije, u saradnji sa Misijom OSCE-a u BiH, u periodu od 20. do 21.04.2017. godine, održana je Specijalistička obuka na temu „Korupcija kao sigurnosna prijetnja“. Obuku je organizirala Misija OSCE-a u BiH u saradnji sa Interresornom radnom grupom Vijeća ministara BiH za praćenje provođenja dokumenta Sigurnosna politika BiH i Agencijom. Učesnici su predstavnici sigurnosnih institucija svih nivoa vlasti u BiH koji rade na izgradnji kapaciteta za borbu protiv korupcije.

- **RCC⁹ (Vijeće za regionalnu saradnju)**

U okviru saradnje sa RCC-om, 09.06.2017. godine, u Sarajevu je održan zajednički sastanak između predstavnika Agencije i RCC-a. Cilj sastanka bio je razmatranje daljnjih koraka u procjeni rizika od korupcije u oblasti zdravstva.

Evropska komisija je u junu 2010. godine izradila Strategiju razvoja Evrope do 2020. godine. Imajući u vidu da se ova Strategija odnosi samo na zemlje članice EU, OECD je pokrenuo inicijativu izrade **Strategije razvoja Jugoistočne Evrope do 2020. (Strategija JIE 2020)**, čiji će ciljevi biti izvedeni iz Strategije razvoja Evrope do 2020. godine. Izmještanjem Investicionog komiteta za zemlje JIE (SEEIC) iz OECD-a u Vijeće za regionalnu saradnju (RCC), čije je sjedište u Sarajevu, RCC je preuzeo obavezu da zajedno sa predstavnicima regionalnih organizacija i ekonomskih timova zemalja iz regiona, bude zadužen za izradu Strategije JIE 2020, uz podršku Evropske komisije.

Krajem maja 2017. godine pokrenut je redovni godišnji ciklus prikupljanja podataka za praćenje postavljenih ciljeva Strategija “Jugoistočna Evropa 2020“ na državnom nivou.

⁸ <http://apik.ba/aktuelnosti/saopcenja-za-javnost/default.aspx?id=1287&langTag=bs-BA>

⁹ Vijeće za regionalnu saradnju je službeno formirano 27.2.2008. godine, kao nasljednik Pakta stabilnosti za Jugoistočnu Evropu.

Agencija je uključena u proces praćenja ciljeva Strategije, te redovno dostavlja informacije iz svoje nadležnosti s ciljem pravovremenog nadzora nad provedbom Strategije JIE 2020.

- **RAI (Regionalna antikorupcijska inicijativa)**

Bosna i Hercegovina od 2016. godine učestvuje u provođenju **Regionalnog programa za jugoistočnu Europu za jačanje institucionalnih kapaciteta i organizacija civilnog društva u borbi protiv korupcije i podršku procesu revizije Konvencije Ujedinjenih naroda protiv korupcije (UNCAC)**. Temeljni cilj predmetnog programa je izgradnja i jačanje institucionalnih kapaciteta kao i kapaciteta organizacija civilnog društva iz jugoistočne Europe u prevenciji i borbi protiv korupcije. Kako bi bio ispunjen zacrtani cilj, Programom je obuhvaćeno šest osnovnih oblasti koje su razvili Regionalna antikorupcijska inicijativa (RAI) i Ured Ujedinjenih naroda za droge i kriminal (UNODC), u skladu s oblastima njihove ekspertize.

Pomenuti program dat će direktan doprinos antikorupcijskim strategijama i akcionim planovima kao dio pripreme zemalja jugoistočne Europe za drugi ciklus revizije UNCAC-a, a posebno vezano za provedbu člana 5.

Očekivani rezultati se odnose na:

- uvođenje/jačanje procjene korupcijskih rizika,
- procjenu koliko propisi omogućavaju korupciju.
- jačanje regionalnog okvira za saradnju u razmjeni podataka u oblasti sprečavanja sukoba interesa i prijavu imovine.
- unapređenje znanja organizacija civilnog društva o UNCAC-u i kapaciteta da doprinesu tekućoj reviziji kao i repliciranju obuka,
- jačanje saradnje sa privatnim sektorom i
- širenje mreže i saradnja sa vladinim tijelima u procesu revizije.

RAI je, u saradnji sa Agencijom, pripremio Analizu sa preporukama za uspostavu sistema anti-korupcijske procjene zakonodavstva u BiH, kao i Analizu primjene Metodologije za procjenu rizika od korupcije - izradu i primjenu planova integriteta u institucijama Bosne i Hercegovine. Između ostalih aktivnosti, Sekretarijat RAI-a održao je 23.06.2017. godine radionicu za predstavnike Agencije, Ministarstva pravde BiH, Ureda za zakonodavstvo BiH i nevladinog sektora, a u vezi sa antikorupcijskom provjerom zakonodavstva. Učešće na predmetnoj radionici uzeli su i članovi USAID/SGIP projekta.

- **USAID SGIP (Projekat jačanja institucija vlasti i procesa u BiH)**

Kada je u pitanju provedba nadležnosti Agencije a u vezi *praćenja efekata primjene zakona i podzakonskih akata koji imaju za cilj prevenciju korupcije i davanje mišljenja i instrukcija o pitanju njihove primjene*, ostvarena je saradnja sa USAID SGIP Projektom jačanja institucija vlasti i procesa u BiH. U okviru navedenog Projekta pripremljena je lista kao osnova za provjeru zakona, a u smislu da li legislativa u BiH ostavlja prostora za korupciju ili sukob

interesa. Nakon usvajanja Jedinjstvenih pravila za izradu pravnih propisa u institucijama BiH, Projekat planira održavati obuke za službenike Agencije, Finansijsko-obavještajnog odjela Državne agencije za istrage i zaštitu (SIPA), te za sve institucije koje su nosioci normativnih obaveza. Cilj ovih obuka je educirati službenika u pogledu pripreme mišljenja i procjene zakonodavstva. USAID SGIP projekat je, krajem maja 2017. godine, održao obuke za nevladine organizacije, a u cilju njihovog osposobljavanja za procjenu zakona i davanje komentara na iste u sklopu e-konsultacija na kojima su aktivno učešće uzeli i predstavnici Agencije.

Kao nastavak ove saradnje USAID SGIP projekat je 28. juna 2017. godine, u Sarajevu organizirao trening o antikorupcijskoj procjeni propisa. Cilj treninga bio je edukacija nevladinog sektora i predstavnika Agencije iz navedene oblasti.

- **GIZ (Društvo za međunarodnu saradnju Savezne Republike Njemačke)**

Saradnja Agencije i GIZ-ovog Programa jačanje institucija u BiH fokusira se na provođenje sljedećih aktivnosti:

- unapređenje sistema objektivnog informiranja javnosti o radu institucija uz promoviranje pozitivnih primjera postupanja u slučajevima korupcije;
- razvijanje kulture integriteta i etičnosti u javnim institucijama u BiH;
- podsticanje i unapređenje proaktivne transparentnosti u radu javnih institucija u BiH u skladu sa standardima Partnerstva za otvorenu vlast (Open Government Partnership);
- unapređenje sistema upravljanja ljudskim potencijalima.

U smislu operativne realizacije Memoranduma o razumijevanju i saradnji potpisanog između GIZ-a i Agencije, 28.04.2017. godine održan je zajednički sastanak, a akcenat je stavljen na moguće održavanje zajedničkih obuka iz domena javnih nabavki i prevencije korupcije, te pripremi antikorupcijskih strategija u vezi sa privatnim sektorom, a u cilju prevencije korupcije i suzbijanju korupcije u toj oblasti.

- **IPAP¹⁰ (Individualni partnerski akcioni plan)**

U skladu sa svojim nadležnostima, Agencija je dostavila Ministarstvu sigurnosti BiH planirane ciljeve i akcije koje se odnose na **Individualni partnerski akcioni plan (IPAP) BiH za period 2016-2018. godina.**

Također, pripremljena je i informacija iz domena borbe protiv korupcije za sastanak koji je održan 23.03.2017. godine, u NATO sjedištu, u Briselu. Tema sastanka bila je procjena

¹⁰ Individualni partnerski akcioni plan (Individual Partnership Action Plan - IPAP) osmišljen je kako bi se pružila podrška partnerima da reformišu i modernizuju svoje sisteme sigurnosti i odbrane i njime se obezbjeđuje tješnja saradnja između NATO-a i partnerskih zemalja. Ovim planom predviđa se šira pomoć partnerskim zemljama na jačanju demokratskih institucija, vladavine prava, tržišne ekonomije i u njemu zemlja predstavlja svoje opšte reformske ciljeve, dok će NATO pomoći i nadgledati njihovo ispunjenje

implementacije IPAP BiH, te je s tim u vezi Agencija dostavila ažurirane podatke o realiziranim aktivnostima za period od oktobra 2016. godine do sredine marta 2017. Godine

10. SARADNJA SA ORGANIZACIJAMA CIVILNOG DRUŠTVA

Vodeći se Smjernicama za saradnju sa organizacijama civilnog društva Agencija je i u ovom izvještajnom periodu nastavila sa ostvarivanjem definiranih oblika saradnje sa relevantnim organizacijama civilnog društva. S tim u vezi, Strateški cilj 1.4.3. Akcionog plana za provođenje Strategije usmjeren je na uspostavu formalno institucionalnih mehanizama saradnje Agencije sa tijelima za suzbijanje korupcije kroz potpisivanje memoranduma o razumijevanju i saradnji.

Vodeći se navedenim, *Memorandum o razumijevanju i saradnji u oblasti prevencije korupcije i koordinacije borbe protiv korupcije* potpisan je između Agencije, mreže nevladinih organizacija ACCOUNT i Kantona 10, Sarajevskog kantona, Unsko-sanskog kantona, Tuzlanskog kantona, Srednjobosanskog kantona i Posavskog kantona.

Potpisivanjem ovih dokumenata, formalizirana je saradnja strana potpisnica na realizaciji mjera iz Akcionog plana za provedbu Strategije, u dijelu koji predviđa učešće organizacija civilnog društva u borbi protiv korupcije, ali i u dijelu saradnje u borbi protiv korupcije na lokalnom nivou.

Mediacentar Sarajevo je 27.04.2016. godine uputio prijedlog za saradnju Agenciji na projektu MATRA čiji je cilj razvoj mehanizama za povećanje transparentnosti u oblasti finansiranja medija, kako bi se osigurali preduslovi za ostvarivanje medijskih sloboda i principa medijskog integriteta u BiH. Navedena aktivnost odnosi se na sljedeće mjere iz Akcionog plana za provođenje Strategije 4.7.2. (*Osigurati transparentnost vlasničke strukture medija i izvore njihovog finansiranja*) i 4.7.4. (*Osigurati transparentno finansiranje medija od strane javnog sektora, kako kroz izravna davanja, tako i kroz oglašavanja i javnost podataka o drugim načinima finansiranja*).

U izvještajnom periodu održano je više sastanaka sa predstavnicima Projekta gdje su dogovoreni naredni koraci u smislu njegovog provođenja. S tim u vezi, 16.02.2017. godine, održan je prvi konsultativni sastanak između predstavnika Agencije i predstavnika Projekta, s ciljem predstavljanja istog, kao i dogovora oko predstojećih aktivnosti.

Također, 11.05.2017. godine, u Banja Luci, održan je zajednički sastanak između predstavnika Agencije, Mediacentra i Odbora za obrazovanje, nauku, kulturu i informisanje Narodne skupštine RS. Cilj sastanka bio je promoviranje i zagovaranje proaktivne transparentnosti finansiranja medija i proaktivnog objavljivanja ključnih informacija o tome.

Krajnji cilj Projekta je publiciranje ključnih preporuka za razvoj efikasnih mehanizama za jačanje transparentnosti i uspostavu legitimnih kriterija u oblasti finansiranja medija i

oglašavanja, kako bi bila smanjena mogućnost za instrumentalizaciju javnih sredstava i time bili uklonjeni finansijski i politički pritisci na medije.

11. SARADNJA SA MEDIJIMA I PRIMJENA ZAKONA O SLOBODI PRISTUPA INFORMACIJAMA

U izvještajnom periodu Agencija je posebnu pažnju posvetila komuniciranju s javnošću, unapređenju odnosa sa specifičnim ciljnim grupama, te stavljanju komunikacija u funkciju postizanja strateških organizacijskih ciljeva Agencije.

S tim u vezi, Agencija je svakodnevno bila na raspolaganju predstavnicima medija i građanima u BiH, te su stručne osobe Agencije kontinuirano odgovarale na usmene i telefonske upite novinara i građana.

U izvještajnom periodu odgovoreno je na 20 pisanih novinarskih upita pristiglih na službene adrese Agencije, sačinjena su 33 saopćenja za javnost koja su se odnosila na održane konferencije, okrugle stolove, obuke, posjete i sastanke koje su održavali rukovodioci i uposlenici Agencije. Saopćenja su, s ciljem upoznavanja šire javnosti, a u skladu s potrebama Agencije, dostavljana novinskim kućama u BiH, te postavljana na web stranicu Agencije. S ciljem promoviranja rada Agencije i približavanja problematike prevencije korupcije građanima BiH, direktor i zamjenici direktora bili su gosti informativnih televizijskih emisija koje se emitiraju u BiH, te su odgovarali na upite elektronskih i printanih medija u BiH.

Agencija je učestvovala i u projektima i promotivnim kampanjama čiji je primarni cilj bio približiti građanima BiH problematiku korupcije u BiH, te ih upoznati sa načinima kako mogu individualno doprinijeti prevenciji korupcije.

Takođe, Agencija je učestvovala i u analizi prednacrtu Zakona o slobodi pristupa informacijama u BiH koje je predložilo Ministarstvo pravde BiH, kao i u javnim konsultacijama u vezi sa predloženim prednacrtom izmjena Zakona o slobodi pristupa informacijama u BiH.

11.1. Primjena Zakona o slobodi pristupa informacijama (ZOSPI)

U izvještajnom periodu Agencija je zaprimila tri zahtjeva za slobodan pristup informacijama u kojim se tražioci informacija pozivaju na Zakona o slobodi pristupa informacijama u BiH.

Svi zahtjevi su riješeni pozitivno, odnosno podnosiocima zahtjeva odobren je pristup traženim informacijama, te su im one dostavljene u skladu sa Zakonom.

Tabelarni pregled zahtjeva za pristup informacijama u periodu 01.01.-30.06.2017. godine

Vrsta tražene informacije	Utvrđeni izuzeci	Konačna odluka
D. P. iz Sarajeva zatražila je informaciju u vezi sa prijavom korupcije koja je podnijeta Agenciji		<i>Rješenje kojim se odobrava pristup informacijama</i>
I. L. iz Sarajeva zatražila je informaciju o tome da li Agencija postupa po zahtjevu N.Š.		<i>Rješenje kojim se odobrava pristup informacijama</i>
I. L. iz Sarajeva zatražila je da joj Agencija dostavi kopiju određenih akata koje je dostavila ovoj instituciji		<i>Rješenje kojim se odobrava pristup informacijama</i>

ZAKLJUČNA RAZMATRANJA

U izvještajnom periodu posebna pažnja posvećena je realizaciji obaveza proisteklih iz Zakona o Agenciji, Zakona o zaštiti prijavitelja korupciju, Zakona o sukobu interesa, obaveza proisteklih iz Strategije za borbu protiv korupcije 2015-2019. i pratećeg Akcionog plana, te aktivnosti predviđenih Reformskom agendom za BiH 2015-2018. godinu.

U saradnji sa Agencijom, institucije Bosne i Hercegovine kreirale su i usvojile pojedinačne planove borbe protiv korupcije, te je i u izvještajnom periodu nastavljen proces njihove revizije i unapređenja. Agencija je kroz davanje sugestija, prijedloga, te mišljenja na predložene planove za borbu protiv korupcije koordinirala proces inoviranja planova za borbu protiv korupcije. Institucionalni i strateški okvir borbe protiv korupcije je u završnoj fazi uspostave na svim nivoima vlasti u BiH.

Agencija je, u okviru svojih nadležnosti, izvršila sveobuhvatnu analizu Zakona o Agenciji gdje su prepoznate određene pravne praznine koje neposredno utiču na efikasan rad Agencije i utvrdila potrebu za unapređenjem pravnog okvira za rad Agencije. Na osnovu toga, prijedlog izmjena i dopuna Zakona o Agenciji upućen je Komisiji za izbor i praćenje rada Agencije.

Također, Agencija je utvrdila i prijedlog izmjena i dopuna Zakona o zaštiti prijavitelja korupcije s ciljem pružanja što efikasnije zaštite licima koja prijavljuju korupciju u institucijama BiH, koji je, također, dostavljen Komisiji.

Tokom izvještajnog perioda, Agencija je poduzela aktivnosti na izradi Drugog izvještaja o monitoringu provođenja Strategije i Akcionog plana.

Kada govorimo o uspostavi sistema za efikasnu zaštitu prijavitelja korupcije u BiH, izvještajni period karakterizira pravovremeno i profesionalno provođenje zakona na nivou BiH,

donošenje zakona u RS i ponovno aktualiziranje značaja donošenja sličnih zakona na nivou FBiH i BD BiH. Pravovremeno i u skladu sa Zakonom o Agenciji postupano je po zaprimljenim podnescima sa indicijama koruptivnog ponašanja.

Agencija je učestvovala u razvoju edukativnih programa u vezi sa prevencijom korupcije. Izrađeni su harmonizirani programi obuka sa specifičnim tematskim sadržajem i u skladu sa unaprijed definiranim planom i programom obuka. Pored navedenog, Agencija je davala preporuke i pružala podršku procesu izrade i implementacije planova integriteta u svim institucijama u BiH i na svim nivoima. Privatni sektor po prvi put se, u skladu sa jasnim planom i vizijom, uključuje u sistemsku prevenciju korupcije.

Saradnja i koordinacija aktivnosti sa institucijama vladinog i nevladinog sektora u BiH, saradnja sa međunarodnim organizacijama, kao i sa sličnim agencijama i službama u regionu, uspješno je nastavljena i u ovom izvještajnom periodu.

Izvještajni period karakterizira i sistemski priprema ove institucije za efikasno ispunjavanje nadležnosti u vezi sa analizom zakonskih rješenja i procjenu njihove izloženosti rizicima od korupcije.

U kontekstu EU integracija, Agencija je dala značajan doprinos pripremi odgovora na upitnik EU koordinaciji procesa razmjene informacija nadležnih institucija sa svih nivoa vlasti uz neposredan i aktivan angažman u radu radnih grupa za poglavlja 23. i 24.

Agencija je nastavila, u izvještajnom periodu, i procese projektnog planiranja u oblasti borbe protiv korupcije, uvažavajući potrebe nadležnih tijela i institucija sa svih nivoa vlasti u BiH. Pomenuti procesi projektnog planiranja primarno su fokusirani na IPA fondove posvećene vladavini prava i borbi protiv organiziranog kriminala i korupcije u zemljama jugoistočne Europe.

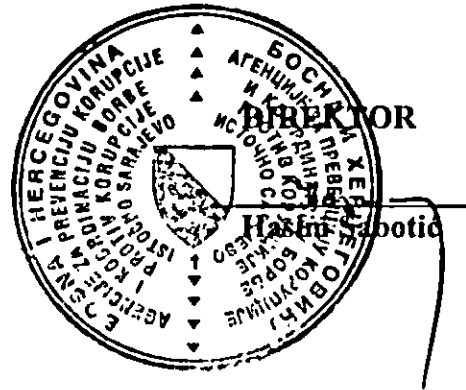
Agencija je u izvještajnom periodu radila i na unapređenju komunikacije sa građanima i medijima tako što je proaktivno objavljivala informacija iz svih segmenata svog rada.

Poduzete su sve neophodne mjere i radnje kako bi osiguralo namjensko, svrsishodno i zakonito korištenje sredstava odobrenih u budžetu, s ciljem realizacije planiranih ciljeva, te ekonomičnog, efikasnog i efektivnog funkcioniranja sistema finansijskog upravljanja i kontrole.

S obzirom na realizirano u izvještajnom periodu, sa fokusom na aktivnosti predviđene Strategijom i Akcionim planom za njeno provođenje za period 2015 -2019. godina, a u cilju poboljšanja uslova za rad Agencije u domenu prevencije korupcije i koordinacije borbe protiv korupcije, predlažemo usvajanje sljedećih zaključaka :

1. Usvaja se Izvještaj o radu Agencije za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije za period 01.01.-30.06.2017. godine.
2. Daje se puna podrška daljnjim naporima Agencije s ciljem unapređenja prevencije korupcije i koordinacije borbe protiv korupcije u BiH.

3. Daje se puna podrška daljnim naporima Agencije da u skladu sa zakonskim nadležnostima kontinuirano inicira i koordinira provođenje aktivnosti koje proizlaze iz Strategije i Akcionog plana.
4. Zadužuje se Služba za zajedničke poslove institucija Bosne i Hercegovine da u što kraćem roku završi sve utvrđene radove u prostoru Agencije radi uspostavljanja elementarne funkcionalnosti istog, te da osigura odgovarajuće kadrove za potrebe Agencije, u smislu njenog nesmetanog funkcioniranja.
5. Zadužuje se Vijeće ministara BiH da osigura novi prostor za potrebe rada Agencije, s obzirom na to da ovaj u kojem je trenutno smještena ne zadovoljava kapacitete Agencije niti pruža mogućnost novog zapošljavanja.

Istočno Sarajevo, 25-09. 2017. godine
Broj: 01-07-3-622-1 /17.